



МАБІЛЬНАЕ
ЎЗАЕМАДЗЕЙННЕ
ЧАЛАВЕКА
З ДЗЯРЖАВАЙ 4



Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове



ЗВЯЗДА

31 ЖНІЎНЯ 2023 г.

ЧАЦВЕР

№ 168 (30048)

ЧАМУ Ў ВЫХАДНЫЯ
ВАРТА НАВЕДАЦЬ
ГАРАДОК 5



ЦЫТАТА ДНЯ



Анастасія КУЦШЧАВА,
начальнік упраўлення
каардынацыі развіцця
трыкатажнай і швейнай
галін «Беллегпрама»:

«Беларускія вытворцы ўлічваюць патрабаванні Дзяржаўнага школьнага стандарту, наводле якога адзенне не павінна абмяжоўваць рухі і мае быць бяспечным, зручным, простым у доглядзе. Таму пры вытворчасці выкарыстоўваюцца матэрыялы з даданнем натуральных валокнаў — воўны, бавоўны, віскозы, што дазваляе выканаць гігіенічныя патрабаванні. Пры гэтым усе мадэлі класічныя, лаканічныя, натуральны дадатак складае 35-45%, а астатняе — полэфір. Ён патрэбен, каб захаваць формаўстойлівасць, каб вырабы лёгка мыліся і не камечыліся падчас выкарыстання. Не трэба палохацца: у рамках гіграскапічнасці, наветранічнасці ўсе патрабаванні выкананыя».

БУЛЬБЯНОЕ «ЖНІВО»



У СПК «Гігант» Бабруйскага раёна пачалі капаць бульбу. Вырасла яна тут дыхтоўная, адпаведная назве гаспадаркі — мяркуюць, што будзе 300—350 цэнтнераў з гектара. Галоўны аграром «Гіганта» Уладзімір ЗАЛУЖНЫ (на здымку) ураджаем задаволены.

БелТА.



Класныя навіны

Новыя профілі і даследаванне якасці адукацыі

Што яшчэ чакае школы з 1 верасня?

«Беларусь і Я — дыялог міру і стваральнай працы» — менавіта так сфармулявана тэма першага ўрока, які дасць старт новаму навучальнаму году ў беларускіх школах. Ва ўрачыстых мерапрыемствах возьмуць удзел вышэйшыя службовыя асобы дзяржавы, кіраўнікі міністэрстваў і ведамстваў.

ПАВЫШЭННЕ НАДБАВАК ЗА РАБОТУ Ў ГАЛІНЕ

1 верасня свае дзверы для хлопчыкаў і дзяўчынак расчыняць 2865 устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, у тым ліку дзве новыя школы: у Гродне (на 1020 месцаў) і ў аграгарадку Сеніца пад Мінскам (на 720 месцаў). А ўсяго за парты сядзе каля мільёна школьнікаў, з іх — 110 тысяч першакласнікаў. На рамонтныя работы, у тым ліку на падрыхтоўку ўстаноў адукацыі да 2023/2024 навучальнага года, з бюджэту было выдаткавана больш як 300 мільёнаў рублёў (летась — больш як 196 мільёнаў). Сродкі рэспубліканскага бюджэту, апроч іншага, выдзяляліся на пастаўку абсталявання для кабінетаў фізікі, хіміі, біялогіі.

Жыццялюб

МАРА АБ НЕБЕ

Кіроўца аўтакрана пасля 50
скончыў курсы пілота і на юбілей сваёй мамы
прыляцеў на самаробным самалёце

Гэтую натхняльную гісторыю, якая выклікае выключна захапленне, я даведалася ад дачкі Мікалая КАЧАНА — заснавальніцы жаночага клуба «Шчасце сваімі рукамі», які існуе пры Смалявіцкім раённым цэнтры культуры, вядучай трансфармацыйных гульняў Веранікі Піванковай.



Мікалай Дзмітрыевіч побач з дачкой Веранікай каля самалёта, які ён канструяваў разам з сябрам у гаражы.

СТАР. 13

КОРАТКА

- Беларускія адвакаты ў Дзень ведаў дадуць бясплатныя кансультацыі.
- У краіне ў ліпені працягнуўся рост рублёвых укладаў насельніцтва.
- «Белавія» з 20.00 1 верасня прыпыняе продаж білетаў у сувязі з правядзеннем тэхнічных работ па пераходзе на расійскую сістэму браніравання авіябілетаў «Леанарда». Авіякампанія плануе аднавіць аказанне сэрвісаў 2 верасня.
- Белдзяржцырк падрыхтаваў новую праграму «Віва Карнавал».
- У краіне ў 2023 годзе здабылі 2 млн тон торфу.

ISSN 1990 — 763X



9 771990 763008

СТАР. 3



Сувязі выбудаваны

Кантракты на 50 мільёнаў рублёў плануецца падпісаць падчас Беларуска-ўзбекскага жаночага бизнес-форуму

3 4 да 7 верасня наша краіна прыме першы Беларуска-ўзбекскі жаночы бизнес-форум. Толькі ў яго пленарным пасяджэнні возьме ўдзел больш за 500 чалавек, акрамя таго, прадугледжана работа шасці секцый. Да падпісання плануецца кантракты і пагадненні на суму каля 50 мільёнаў рублёў. У рамках форуму Беларусь наведзе і Старшыня Сената Олій Мажліса Рэспублікі Узбекістан Танзіла НАРБАЕВА, якая сустрэнецца з кіраўніцтвам нашай краіны. Арганізатарам форуму выступае Савет Рэспублікі. Учора яго Старшыня Наталія КАЧАНАВА правяла нараду з нагоды маючага адбыцця мерапрыемства.

У апошнія дні колькасць удзельнікаў форуму з узбекскага боку павялічылася з 46 да 100 чалавек. Гэта парламенцкая делегацыя і прадстаўнікі бізнесу, акрамя таго, каля 20 узбекскіх прадпрыемстваў будзе прадстаўлена на выставачы, што пройдзе ў рамках форуму.

— Выдатна, што ў нас такая колькасць гасцей, гэта тое, да чаго мы імкнуліся. Да таго ж у нас не проста бизнес-форум, а афіцыйны візіт маеі калегі, кіраўніца Олій Мажліса Танзілы Камалаўны Нарбаевай, — адзначыла Наталія Качанова.

Падчас форуму будзе працаваць шэсць секцый — па прамысловасці, лёгкай прамысловасці, сельскай гаспадарцы, навуцы, адукацыі, ахове здароўя, культуры.

— Мы пастараліся ахапіць усе кірункі, каб пазнаёміць гасцей з тым, што ёсць у нашай краіне, і падзяліцца вопытам. Хацелася б, каб секцыйная работа была насычаная зместамі, практыкарыяльнымі выступленнямі, — дадала Старшыня Савета Рэспублікі. — Мы убачылі, як моцна развіваецца Узбекістан, і вядома, нам важнае супрацоўніцтва з адным са стратэгічных партнёраў. Акрамя таго, мне вельмі хочацца, каб мы ў саёй красе паказалі нашу краіну.

Наталія Качанова падкрэсліла, што сувязі паміж краінамі на многіх

кірунках ужо выбудаваны, прывёўшы ў якасці прыкладу супрацоўніцтва ў галіне адукацыі, у прыватнасці, сумесныя праграмы паміж БНТУ і узбекскімі ВНУ. Акрамя таго, спікер Савета Рэспублікі звярнула ўвагу на ўдзел у форуме губернатараў і іх намеснікаў і важнасць рэгіянальнага супрацоўніцтва.

Важныя і мерапрыемствы, якія будучы праводзіцца ў рамках форуму. Сярод іх — канцэртная праграма. Яна дасць гасцям уяўленне аб беларускіх традыцыях і культуры. Будзе адроджана ўвага супрацоўніцтва па лініі маладзёжных арганізацый і Беларускага саюза жанчын. І безумоўна, адметнай падзейнай стане выстаўка, дзе возьмуць удзел у тым ліку прамысловыя прадпрыемствы Беларусі і Узбекістана.

— Хочацца, каб гэта было цікава, запамінальна, а самае галоўнае — каб такія мерапрыемствы ў нас сталі традыцыйнымі. Мы можам прадугледзець іх правядзенне з пэўнай перыядычнасцю і па іншых кірунках, якія могуць быць цікавыя для нашых краін, — рэзюмавала Наталія Качанова, адзначыўшы, што прапрацавана і плануецца да падпісання кантрактаў і пагадненняў на суму каля 50 мільёнаў рублёў.

— Мы разлічваем, што правядзенне дадзенага форуму надаць новы імпульс развіццю дзелавых адносін паміж Беларуссю і Узбекістанам. Перш за ўсё мы вызначалі гэтыя кірункі, вылучыўшы іх з дарожнай карты развіцця двухбаковых гандлёва-эканамічных адносін, якую падпісалі кіраўнікі ўрадаў нашых краін. Секцыі будуць прысвечаны развіццю адносін у прамысловасці, сельскай гаспадарцы, навуцы, адукацыі, культуры і турызму. Чакаецца, што будзе падпісана каля 20 пагадненняў і мемарандумаў аб супрацоўніцтве, а таксама камерцыйныя кантракты, — расказваў старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧКОЎ.

Ён адзначыў, што жанчыны актыўна ўключыліся ў актывізацыю адносін Беларусі і Узбекістана ў першую чаргу ў гандлі, інвестыцыйным супрацоўніцтве, наладжанні прамысловых кааперацыйных сувязяў.

— Як падкрэслівае Прэзідэнт нашай краіны, сёння аснова — гэта эканоміка. І форуму прысвечаны таму, каб выкарыстоўваць той эканамічны патэнцыял, які ёсць у Беларусі і Узбекістана. Важна яго цалкам заздзейнічаць у няпростах міжнародных умовах, калі на Беларусь аказваецца эканамічны ціск, але мы ўмела трымаем удар і выкарыстоўваем усе магчымыя, — падкрэсліў Сяргей Рачкоў.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна РУНЕЦ расказала пра работу секцый у галіне прамысловасці. Яна пройдзе на прадпрыемстве БелАЗ у Жодзіне. У ёй возьмуць удзел прадстаўнікі Узбекістана ў галіне машынабудавання, ліфтавага абсталявання і іншых.

— Будзе ісці гаворка аб супрацоўніцтве ў галіне машынабудавання. Гэта для нас цікавы рынак. Прэзідэнт заўсёды ставіць задачу пашыраць тэрыторыю нашага экспарту. Мяркую, што па выніках работы секцый на БелАЗе будуць заключаны кантракты на пастаўку трактароў, аўтамабільных шын і іншай прадукцыі. І зразумела, самае галоўнае — абмеркаваць далейшае супрацоўніцтва, магчымае наладжанне кааперацыйных ланцукоў і стварэнне сумесных прадпрыемстваў.

Яшчэ адна секцыя будзе прысвечана супрацоўніцтву краін у галіне лёгкай прамысловасці. Яна пройдзе на базе сталічнага Палаца мастацтваў з наведваннем прадпрыемства «Камволь».

— Спадзяюся, што ўзбекскіх калег зацікавіць наша знакавае прадпрыемства па вытворчасці тканін. З узбекскага боку прыедуць прадстаўнікі фабрык па пашыве спецадзення, бялізнавага трыкатажу, дзіцячага адзення. Нашай лёгкай прамысловасці ёсць чым падзяліцца, і бяспрэчна, мы раскажам пра тое, у чым Беларусь можа канкураваць на рынку Узбекістана, — дадала Таццяна Рунец.

Такаса ў рамках работы секцыі мяркуецца заключыць пагадненне аб стварэнні сумеснага прадпрыемства па вытворчасці абутку паміж айчынным вытворцам «Марка» і ўзбекскай кампаніяй.

Алена КРАВЕЦ.

Па сутнасці

СІЛА ВЕДАЎ



Усе мы адчувалі шчасце — хоць бы імгненні. У дзяцінстве гэты імгненні цягнуцца даўжэй. Бо ў дзяцінстве мы чыстыя. Не залілі ў сваю галаву інфармацыйны бруд, не запэкалі свае сэрцы дрэннымі ўчынкамі. Хораша. Мне заўжды было хораша, калі заўзята падарожнічаў па краіне ведаў. Адчуваў шчасце ад набыцця новых ведаў. І шматлікія цацкі былі ў баку, калі ў руках новая кніга альбо па беларускай радзёй гучала публіцыстыка. Адчуваў шчасце і ў месцачковай бібліятэцы, названай у гонар святача беларускай навуковай думкі — Ігнатойскага, і ў «чыталцы» БДУ з вялікімі вокнамі ва ўнутраны сквер з яго зялёнымі шатамі. Адукацыя — гэта таксама акно альбо дзверы ў свет. І ў літаральным сэнсе — і ўвогуле. Адукацыя выхоўвае і фарміруе чалавека. А ў выніку — і краіну.

Чытаеш кнігу, адгортваеш новую старонку інфармацыі, ныраеш у акіян ведаў. Кожная порцыя — нібы глыток шчасця. Па фізіцы, па гісторыі і літаратуры — здаецца, трапіў у глыбіню пушчы. Такое чыстае паветра. І адразу ў паміць ажываюць маляўнічыя вобразы роднага краю. Вось яшчэ па-над Прыпяццю, тут завітаў у непразлыны гушчар, дзе хутка расціцця папараць-кветка. А там дойдзі будучоце вежы... Чутны грукат мячоў. Вітаўт вядзе ў бой дзружны пад Грунвальдам. Веды-мары-уяўленні... А ёсць канкрэтнае. Скарына на друкарскім станку адбівае ў леталісе народа магчымыя «людзьмі звацца». Без сваёй кнігі, без навуковай школы, без сваіх універсітэтаў — усяго таго, што захоўвае і памнажае нашы веды, — былі б мы народам, нацыяй, дзяржавай? Так бы і засталіся нашы перамогі — міфічнымі апавяданнямі, шматявочныя набыткі — страчанай спадчынай.

Ці не таму заваўнікі заўжды «палавалі» на кнігі — носьбіты асветы і думкі народа. Ці не таму сёння сучасныя трансакцыянальныя гегемоны, нібы на ланцуг, прывязваюць людзей да віртуальных сродкаў перадачы і атрымання інфармацыі. А што? Усе бібліятэкі не знішчылі. Сучасныя герастраты выбралі больш дзейсны шлях. Аўтарытэт кнігі і нацыянальнай адукацыі замянілі ўніфікаванымі адносінмі да ведаў. Яны безаблічныя і нібы аглыняны. А насамрэч — знішчальныя для нацыянальнай ідэі. Таму і навязваюць новы трэнд — адмену культуры. Лайтго! Тое ж, што ўрокі не вучыць — лёгка, але шлях да невуцтва.

Мы, напэўна, свае геапалітычныя ўрокі вывучылі. Больш не падтрымаем тэндэнцыі, што вядуць да невуцтва. Шмат чаго зламалі, цяпер зноў ствараем. Адукацыйныя дойліды — выкладчыкі ўніверсітэтаў. Нават сучасны філосаф палітычнай думкі — Бжэзінскі — папярэджваў: хто не будзе карміць свайго настаўніка, той будзе карміць іншаземцаў. У Беларусі настаўнік і ўрач — цэнтральныя фігуры палітыкі дзяржавы, увагі Прэзідэнта. Кажам «настаўнік» — маем на ўвазе ўжо інтэлегенцыю, бо без ведаў няма краіны. Аб тым казалі нашы класікі. Вуснамі Лабановіча, напрыклад. І нават ідэолаг нацыянальнай ідэі — Міхал з «Новай зямлі» — марыў аб адукацыі для сваіх дзяцей. А значыць, для будучыні. І наша краіна прайшла гэты шлях: ад «дарэктараў» ў леснічоўках да Караля і Даніловіча — ректараў вядучых ВНУ краіны.

Адукацыя — гэта прырытэт дзяржавы. Гэта не сфера паслуг. Не, ад замежных студэнтаў мы не будзем хаваць веды. Хай прыносіць краіне грошы, найлепшых запытніц застача, а тыя, што вярнуцца на радзіму, — будуць носьбітамі ведаў аб нашай краіне. Але паслугі — не галоўнае. Галоўнае — выхаваць БЕЛАРУСА як сапраўднага чалавека і патрыёта. Бо мы — краіна ляхаробаў і Лабановічаў. Заўсёды імкнуліся да міру і спасціжэння наваколля. То наша радавое — прага да ведаў. Нават праз сотні кіламетраў паўз пушчы і балоты. З Палацка да Падуі. Ад кніг Скарыны з пражскай тыпаграфіі для людю паспалітага да Купалы «эй, каб цёмен не быў, чытаць кніжкі ўмеў...» Ад сціпых кніжчак з друкарні пана Марціна Кухты да шыкоўных выдавецтваў. Гэта — наша. Любім і ганарымся. Гэтаму трэба таксама вучыць. Любіць Радзіму, паваяць род і родную сімволіку — выхоўваць грамадзяніна. Інакш за нас тое зробіць іншыя. Адукацыя — гэта заўжды момант ісціны, прышчэпка ад касмалітызму, ад духоўнага забыцця. Ад паўтарэння падзей 2020-га.

А сёння грамадства чакае чарговы іспыт. Штучны інтэлект. Падкупляе сваімі перспектывамі. Гуляе нашымі слабасцямі. Вучыць лайдаччы. Адбірае розум. А потым — увогуле — чалавека. Ад падмены да замены — невялікі крок. І яшчэ меншы гістарычны перыяд. Лічавы носьбіт замяніць чалавека як носьбіт інфармацыі. Вучыцца, назапашвае ведаў. Адукацыя цяпер — не толькі пра магчымыя застачы ў геапалітычнай прасторы. Адукацыя — гэта магчымыя, каб чалавека не знішчылі адным націсканнем клавишы «Delete».

На нядарнаў сустрэчы ў БДУ Прэзідэнт выказаў... не, не крытыку, больш развагу пра роллю навуковай інтэлігенцыі ў жыцці краіны. І пра нейкую пасіўнасць. Сапраўды, калі не дацэнці і рэактары будучы святачымі грамадства, то хто? Навуковае асяроддзе — гэта ж і прастора для нацыянальнага дыялогу, вырашэння самых спрэчных пытанняў найбольш мірным і цывілізаваным спосабам. Адмаўчацца сёння не атрымаецца. Не толькі словы павінны быць сапраўднымі, але і ўчынкi. Бо адукаванасць — гэта не толькі пра пасадзі і крэслы, не толькі высокія званні і колькасць манаграфій. Гэта яшчэ і культура паводзін, стан душы, жаданне зберагчы Радзіму. Бо чым больш чалавек ведае, тым больш ён разумее, што мы маем, тым больш хоча тое зберагчы. Гэта «аз» і «букі», «альфа» і «амега» існавання любой незалежнай дзяржавы.

Яўген ПУСТАВОЙ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

Ноччу на 30 жніўня адбылася масавая атака ўкраінскіх беспілотнікаў на рэгіёны Расіі

Сілам СПА Расіі удалося збыць большасць лятальных апаратаў. У выніку нападу ніхто не пацярпеў, аднак не абышлося без разбурэнняў. Так, на аэрадроме ў Пскове атрымалі пашкоджанні некалькі ваенна-транспартных самалётаў, узнік пажар, паведамляе БелТА.

Каля дзвюх гадзін ночы Мінабароны РФ паведаміла, што расійскія сродкі СПА збілі тры ўкраінскія беспілотнікі самалётнага тыпу над тэрыторыяй Бранскай вобласці. Пры падзенні збітага беспілотніка быў пашкоджаны адміністрацыйны будынак. Пазней адбыўся яшчэ адзін налёт — два беспілотнікі спрабавалі атакаваць тэлевежу ў Бранску. Тым часам два БПЛА былі спынены над тэрыторыяй Арлоўскай вобласці. Праз паўгадзіны з'явілася інфармацыя аб знішчэнні БПЛА над тэрыторыяй Калужскай вобласці, там адзін з беспілотнікаў трапіў у пусты рэзервуар для захоўвання нафтапрадуктаў. Разанскую вобласць за ноч УСУ атакавалі двойчы — з розніцай у паўтары гадзіны. У абодвух выпадках ўкраінскія беспілотнікі былі збітыя.

Бліжэй да раніцы мэр Масквы Сяргей Сябянін паведаміў, што сілы СПА збілі ў Рузскім раёне адзін з беспілотнікаў, якія накіроўваліся да Масквы. У сувязі з інцыдэнтам аэрапорты Дамадэдава, Унукава і Шарамецтвава часова не прымалі і не адпраўлялі рэйсы. А вось у Пскове пасля нападу БПЛА на аэрапорт адбыўся пажар, у выніку якога загарэліся чатыры павятравыя судны ваенна-транспартнай авіяцыі Іл-76. Каля трох гадзін ночы УСУ з дапамогай марскіх беспілотнікаў таксама спрабавалі атакаваць цэнтральную бухту Севастопалю, дзе былі адбываючы сіламі супрацьпаветрана-дыверсійнага забеспячэння.

Кіраўнік МЗС Турцыі 31 жніўня — 1 верасня наведзе Расію і сустрэнецца з Лаўровым

Кіраўнік МЗС Турцыі Хакан Фідан 31 жніўня — 1 верасня наведзе з візітам Расію і сустрэнецца са сваім расійскім калегам Сяргеем Лаўровым. Аб гэтым заявіла афіцыйны прадстаўнік расійскага знешнепалітычнага ведамства Марыя Захарова, паведамляе ТАСС.

Паводле слоў Захаравай, кіраўнікі ведамстваў абмяркуюць шырокі спектр пытанняў двухбаковага і міжнароднага парадку дня, у тым ліку сітуацыю ва Украіне, Закаўказзе, Сірыі і Лівіі. Міністры таксама адродзіць увагу расійска-турэцкаму супрацоўніцтву, у тым ліку пытанням, якія датычацца рэалізацыі стратэгічных праектаў у энергетычнай сферы, і прапрацуе графік двухбаковых кантактаў на вышэйшым узроўні.

Вайсковы пераварот адбыўся ў афрыканскім Габоне

Раніцай 30 жніўня стала вядома, што дзёначы прэзідэнт Габона Алі Бонга Андзімба пераабраны на чарговы тэрмін, набраўшы 64,2 % галасоў. Адрозна пасля таго ваенны Габона ў тэлеэфіры заявіў аб адмене вынікаў выбараў, што прайшлі ў краіне, роспуску ўсіх інстытутаў улады і стварэнні камітэта па пераходзе і аднаўленні інстытутаў. Высокапастаўлены афіцёр таксама аб'явіў, што граніцы Габона будуць закрытыя да далейшага распараджэння. СМІ паведамілі аб страляе ў сталіцы краіны Лібрэвілі. Была ўведзена каманданцкая гадзіна. Пазней з'явілася інфармацыя Agence France-Presse пра тое, што прэзідэнт Габона Алі Бонга Андзімба змешчаны пад хатні арышт, а адзін з сьпур прэзідэнта Габона арыштаваны за «дзяржаўную здраду».



Новыя профілі і даследаванне якасці адукацыі

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)**

Паводле інфармацыі органаў кіравання на месцах, у новым навучальным годзе ўстановы адукацыі будуць укамплектаваны педагогічнымі кадрамі ў поўным аб'ёме. Сёлета шэрагі педагогаў папоўнілі 5,5 тысячы маладых спецыялістаў. Між іншым, з 1 верасня дадатковая нагрузка на педагогаў будзе аплатавацца ў залежнасці ад напаяльнасці класаў у школах і ўстановах спецыяльнай адукацыі. Гаворка ідзе аб аплатных гадзінах арганізацыйна-выхаваўчай работы і нагрузцы на правярцы сшыткаў. Таксама з 1 верасня памер надбайкі за работу ў галіне настаўнікам павялічыцца на 15 працэнтаў: з 6 да 21 працэнта.

Трэба заўважыць, што папярэдні навучальны год запомніўся беларускім школьнікам шэрагам новаўвядзенняў: у першую чаргу, змяненнем формы вынікавай атэстацыі за курс сярэдняй школы, увядзеннем цэнтралізаваных экзаменаў для адзінаццёкласнікаў, пільным праектам па арганізацыі харчавання, пашырэннем сеткі профільных класаў, увядзеннем новых прывілеяў для таленавітай і адоранай моладзі.

ІНЖЫНЕРНЫЯ І ТРАНСПАРТНЫЯ КЛАСЫ

Далей прафесійная прафілізацыя навучання (асабліва на старэйшым ступені школы) будзе толькі паглыбляцца. Профільныя класы, дзе будуць рыхтаваць будучых спецыялістаў для авіяцыйнай галіны, адкрываюцца ў новым навучальным годзе ў сталічных установах адукацыі. Акцэнт у вучэбнай праграме будзе зроблены на вывучэнні матэматыкі і англійскай мовы. Таксама для вучняў профільных класаў будзе праводзіцца тэматычныя факультатывыя заняткі. Аднай з адметнасцяў стане форменнае адзенне, якое будзе насіць іх навучэнцы.

Актыўна ствараюцца па ўсёй краіне і інжынерныя класы, якія працуюць у цеснай звязцы з універсітэтамі і прамысловымі прадпрыемствамі. Навучальную праграму курса распрацаваў вядучы тэхнічны ўніверсітэт краіны — БНТУ. Для залічэння ў інжынерны клас школьнікі павінны мець сярэдні бал па профільных прадметах (фізіцы, матэматыцы, хіміі) не



Фота Ільіны Гойдзі

ніжэйшы за «7». Пры паступленні ва ўстановы вышэйшай адукацыі па выбраным профілі для вучняў інжынерных класаў будзе прадугледжаны шэраг прывілеяў.

Таксама з 1 верасня пачнуць працаваць яшчэ шэсць транспартных класаў чыгуначнай накіраванасці. Яны адкрываюцца ў Віцебску, Гомелі, Брэсце, Мінску, Жлобіне і Калінкавічах. Навучэнцы транспартных класаў будзе знаёміцца з асаблівасцямі прафесіі чыгуначніка. У праграме навучання прадугледжаны экскурсіі на прадпрыемствы Беларускай чыгункі, дзе дзеці змогуць убачыць усё тое, пра што ім будзе расказваць на занятках педагогі. У папярэднім навучальным годзе ў краіне функцыянавалі дзевяць транспартных класаў, у якіх праходзіла навучанне больш за 200 навучэнцаў сярэдніх школ з Баранавіч, Лунінца, Ліды, Магілёва і Гомеля. З удзелам Беларускай чыгункі для навучэнцаў транспартных класаў распрацавана праграма аб'яднання па інтарэсах «На шляху да прафесіі: асновы чыгуначнага транспарту» для вучняў 8—9-х класаў і вучэбная праграма факультатывых заняткаў «Уводзіны ў прафесію чыгуначнага транспарту» для вучняў 10—11-х класаў.

Асноўная мэта дадзенага профілю — папулярызацыя чыгуначных прафесій і стварэнне ўмоў для іх усвядомленага выбару навучэнцамі. Навучэнцы, якія паспяхова скончылі транспартныя класы, змогуць атрымаць мэтавае накіраванне для паступлення ва ўстановы адукацыі, што рыхтуюць спецыялістаў для работы на Беларускай чыгункі.

У сталіцы колькасць класаў ваенна-патрыятычнай накіраван-

насці ў параўнанні з мінулым годам павялічыцца практычна ў пяць разоў. Яшчэ адна навінка — адкрыццё аграрных класаў у дзюжых мінскіх школах.

ЦЭ І ПЕРАНЦЫ ВІСПЫСНЫХ ВЕЧАРОЎ

З 1 верасня ў вучэбнай праграме беларускіх школ з'явіцца два новыя факультатывы: вучням 9—10-х класаў (навучальны курс разлічаны на два гады) прапанавалі дадаткова вывучаць «Святыні роднага краю», а вучням 6-х класаў — «Духовную спадчыну Беларусі (IX стагоддзё — 1569 год).

Згодна з Канцэпцыяй школьнай гістарычнай адукацыі цяпер распрацоўваецца змест новага курса «Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветнай гісторыі». Вучэбная праграма курса абмяркоўвалася на дыялогавых пляцоўках у лютым-сакавіку бягучага года і была дапрацавана з улікам заўваг і прапаноў педагогаў. Новы вучэбны дапаможнік будзе праходзіць апрабачню з 1 верасня ў 14 установах агульнай сярэдняй адукацыі краіны. Усяго на 2023 год запланавана перавыданне 29 навучальных дапаможнікаў, прычым 24 з іх будуць перавыдадзены да 1 верасня.

Адно з самых актуальных для будучых выпускнікоў пытанне — вынікавая атэстацыя. Нацыянальны інстытут адукацыі праводзіў сацыялагічнае даследаванне па пытаннях правядзення цэнтралізаванага экзамену. Так, з 6,5 тысячы педагогаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, якія ўзялі ўдзел у анкетаванні, 78 працэнтаў устаноў ацэньваюць навуку. Многія прапаноў педагогаў

па ўдасканаленні цэнтралізаванага экзамену на цяперашні час ужо ўлічаны. У прыватнасці, гэта з'явіцца час правядзення іспытаў: **плануецца, што ў новым навучальным годзе яны пройдуць 27 і 30 мая**, адпаведна, будуць перанесены на больш позні час выпускных вечараў. Што датычыцца сістэмы падліку балаў, то яна будзе максімальна празрыстай і зразумелай кожнаму ўдзельніку ЦЭ ды кожнаму з бацькоў.

А ў лістападзе бягучага года ўпершыню ў нашай краіне пройдуць Нацыянальнае даследаванне якасці адукацыі, накіраванае на праверку і ацэнку сфарміраванасці функцыянальнай дасведчанасці навучэнцаў, якія атрымалі базавую адукацыю (фінансавую, чытацкую, прыродазнаўчую і матэматычную). **Плануецца, што яно ахопіць каля 20 тысяч дзесяцікласнікаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі і першакурснікаў устаноў адукацыі, якія рэалізуюць праграмы прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі.** Кожнаму з іх будзе прапанавана на працягу 90 хвілін выканаць работу з заданнямі на два віды дасведчанасці.

Таксама даследаванне прадугледжвае анкетаванне, нацэленае на выяўленне фактараў, якія маглі паўплываць на фарміраванне функцыянальнай дасведчанасці. Мяркуюцца апытаць чатыры катэгорыі рэспандэнтаў: вучняў, іх бацькоў (законных прадстаўнікоў), педагогаў і прадстаўнікоў адміністрацыі устаноў адукацыі. Арганізаваць мерапрыемства пла-

нуецца на электроннай платформе, распрацоўкай якой займаецца Галоўны інфармацыйна-аналітычны цэнтр Міністэрства адукацыі. Неабходныя ў падрыхтоўцы да даследавання і яго правядзення матэрыялы будуць паслядоўна выкладацца на Нацыянальным адукацыйным партале, дзе ўжо створаны спецыяльны раздзел. У верасні плануецца размясціць рэзультатыны варыянт даследавання і правесці трэнервачнае тэсціраванне платформы.

Харчаваннем у новым навучальным годзе па краіне забяспечыцца каля 1 мільёна школьнікаў. Прычым падыходы да яго арганізацыі мяняюцца. З 1 верасня больш за 60 працэнтаў школ ляройдзе на новы прынцып, які быў апрабаваны ў рамках пілотнага праекта.

Да таго ж школьнае меню будзе скарачана. Гатаваць школьныя кухары будуць, арыентаваныя на падрыхтаваны Міністэрствам адукацыі інфармацыйны зборнік тэхналагічных картаў, страў і вырабаў, распрацаваны з улікам смакавых пераваг навучэнцаў. Большасць з іх была атрымана падчас эксперыменту. Як паказаў пілотны праект, новае меню дазволіла зменшыць узровень адходаў да 10-20 працэнтаў, а раней гэты паказчык даходзіў да 50-60 працэнтаў. Між іншым, Міністэрства адукацыі Беларусі запусціла чат-бот у месенджары Telegram, куды жыхары краіны могуць звяртацца па пытаннях арганізацыі харчавання ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПАДРУЧНІК — У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ!

Міністэрства адукацыі будзе збіраць меркаванні беларусаў пра школьныя падручнікі.

Пытанне аб якасці вучэбных дапаможнікаў неаднаразова ўзнімалася Прэзідэнтам краіны. Так, на апошняй тэматычнай нарадзе кіраўнік дзяржавы даручыў стварыць маніторынгавую групу, якая зоймецца тэмай якасці падручнікаў. У яе ўвойдуць вучоныя, спецыялісты, філолагі.

У Міністэрстве адукацыі прапанавалі выказацца на гэты конт таксама настаўнікам, бацькам і проста неабякавым грамадзянам. «Зразумела, што якасць падручніка павінен ацэньваць найперш спецыяліст, але і меркаванне звычайных людзей таксама важнае», — растлумачылі ў ведамстве.

У выпадку выяўлення памылак у падручніках або для ўнясення пэўных прапаноў па іх удасканаленні трэба зайсці на Нацыянальны адукацыйны партал (adu.by) і запінуць там электронную форму. Усе заўвагі будуць прааналізаваныя супрацоўнікамі Нацыянальнага інстытута адукацыі.

У Міністэрстве адукацыі таксама дадалі, што тых, хто знойдзе найбольшую колькасць памылак у падручніку, чакана заахвочванне.

Будзьце ў курсе

ВЫХАДНЫ ДА 1 ВЕРАСНЯ І НА ВЫПУСКНЫ

Прадугледжаныя для бацькоў школьнікаў у «мясцовых канстытуцыях»

Нормы дадатковай падтрымкі работнікаў, якія выхоўваюць дзяцей-школьнікаў, абзначаныя ў абсалютнай большасці калектывных дагавораў — так званых мясцовых канстытуцыяў, якія ўзмацняюць сацыяльныя гарантыі, прапісаныя на заканадаўчым узроўні, сцвярджаюць у Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі. Бацькі вучняў могуць атрымаць выхадны, каб пайсці на ўрачыстую лінейку ці выпускны бал дзіцяці, а таксама атрымаць грашовыя дапамогі за добрую вучобу школьніка.

Вядома, змест кожнага канкрэтнага лакальнага нарматыўна-прававога акта залежыць ад фінансавых магчымасцяў прадпрыем-

ства, аднак у большасці выпадкаў наймальнікі знаходзяць варыянты, як аказаць неабходную дапамогу сваім работнікам, што

маюць дзяцей-школьнікаў, запэўнілі ў прэс-службе ФПБ:

— У Ляхавіцкай жыллёва-камунальнай гаспадарцы, напрыклад, прадугледжаны выхадны з захаваннем заробку не толькі падчас урачыстай лінейкі, але і ў дзень апошняга званка і выпускнога балю. Пабыць з дзецьмі ў Дзень ведаў могуць і супрацоўнікі Лепельскага малочнакасервавага камбіната. І падобных прыкладаў шмат.

А ў многіх арганізацыях распаўсюджана аказанне дапамогі на быццё школьных прылад, канцылярскіх тавараў, уручэнне падручковых сертыфікатаў на куплю неабходных тавараў для школы. Некаторыя калектывыныя дагаворы ўключаюць нормы, згодна з якімі бацькам выплачваецца матэрыяльная дапамога за добрую паспяховасць іх вучняў.

Напярэдадні пачатку навучальнага года праф-

камы прадпрыемстваў ладзяць святы для будучых першакласнікаў, каб тыя запамінілі гэты дзень і з яшчэ большым жаданнем пайшлі вучыцца. Для дзетка арганізуюць яркія спектаклі, конкурсы, забаўляльныя праграмы, экскурсіі. Малым уручаюць партфелі, наборы для творчасці, пазнавальныя гульні.

З 2002 года Федэрацыя прафсаюзаў праводзіць дабрачынную акцыю «Праф-

саюзы — дзеці», у рамках якой аказваецца падтрымка не толькі работнікам прадпрыемстваў, але і дзіцячым дамам, школам-інтэрнатам, сацыяльным прытулкам, а таксама дзецям са шматдзетных і маладзяха-спечаных сем'яў, дзеціма-інвалідамі. Летась падчас падрыхтоўкі дзяцей да школы прафсаюзныя арганізацыі краіны выдаткавалі на матэрыяльную падтрымку каля васьмі мільёнаў рублёў.

Ірына СІДАРОК.



МАБІЛЬНАЕ ЎЗАЕМАДЗЕЙННЕ ЧАЛАВЕКА З ДЗЯРЖАВАЙ

Новыя магчымасці і перавагі развіцця электронных паслуг у Беларусі

Сотні дзяржаўных лічбавых паслуг праз Адзіны партал электронных паслуг (АПЭП) у Беларусі атрымліваюць ужо далёка не першы год. На пляцоўцы цяпер сабраны 307 электронных паслуг і адміністрацыйных працэдур для розных катэгорыяў грамадзян: бізнесу, людзей, замежнікаў ці іншаземных юрыдычных асоб. У асабістым электронным кабінэце на АПЭП даступна 112 электронных адміністрацыйных працэдур і 195 паслуг. Планаецца, што праз два гады іх колькасць павялічыцца ўдвая, а напрыканцы 2023-га ці ў першай дэкадзе 2024-га запрацуе мабільная праграма, з дапамогай якой можна будзе атрымаць шэраг паслуг і сэрвісаў на партале праз смартфон. Пра асаблівасці і спецыялісты Нацыянальнага цэнтра электронных паслуг (НЦЭП).

СЭРЦА АДЗІНАГА ПАРТАЛА

Адзіныя анлайн-пляцоўкі, на якіх сабраныя дзяржаўныя паслугі, існуюць ва ўсіх краінах, якія лічацца найбольш прасунутымі ў плане аказання электронных паслуг (па даследаваннях ААН), накіраваным на Данію, Эстонію, Паўднёвай Карэі, Аўстралію, Фінляндыю. Рэалізавана яна і ў Беларусі — гэта Адзіны партал электронных паслуг (АПЭП), які змешчаны па адрасе platform.gov.by, расказала Святлана **КАРАНЕВІЧ**, начальнік аддзела электроннай камерцыі НЦЭП:

— Сэрца партала — электронны асабісты кабінет, аўтарызаваўшыся ў якім карыстальнікі могуць атрымаць доступ да паслуг партала. Летась і АПЭП, і асабісты кабінет былі істотна мадэрнізаваны і пераведзены на новую платформу, дзе ў людзей, у прыватнасці, з'явілася магчымасць праціць аўтэнтыфікацыю з дапамогай ID-карткі. Тыя, у каго няма новых документаў, могуць аўтарызавацца (праціць строгу аўтэнтыфікацыю) з дапамогай ключа электроннага лічбавага подпісу (ЭЛП). Або праціць нястрогу аўтэнтыфікацыю з выкарыстаннем уліковых запісаў Google ці Facebook, адраса электроннай пошты ці нумара тэлефона, на логіне і паролі. Аднак большасць паслуг на партале патрабуе менавіта строгай аўтэнты-

фікацыі, так што перавага будзе на баку ўладальнікаў ID-картак ці ключа ЭЛП.

Колькасць электронных паслуг на партале раней была большай, чым адміністрацыйных працэдур. Аднак у апошнія гады намяцілася тэндэнцыя, што больш карпатлівая работа вядзецца менавіта па пераводзе ў электронны выгляд адміністрацыйных працэдур. Згодна з пастановай прэм'ер-міністра № 119р, вызначаны канкрэтны спісы адміністрацыйных працэдур дзяржорганаў, якія неабходна перавесці ў электронны выгляд (з указаннем тэрмінаў і адказных выканаўцаў).

СІСТЭМА ASSIST, ЛІЧБАВЫ РАХУНАК І ПОШТА

Яшчэ адным новаўвядзеннем асабістага кабінета стала магчымасць аплаты паслуг не толькі праз АРПГ, але і з дапамогай сістэмы Assist, іншымі словамі, з выкарыстаннем банкаўскіх плацежных карткаў.

— З'явілася таксама паняцце «лічбавы рахунак». Калі чалавек пры строгай аўтэнтыфікацыі ўваходзіць у свой асабісты кабінет, да яго аўтаматычна прывязваецца лічбавы рахунак, які мае дачыненне толькі да асабістага кабінета. Такі рахунак можна папоўніць і пасля атрымліваць паслугі, грошы за якія будуць спісвацца з гэтага рахунку, — удакладніла начальнік аддзела



НЦЭП. — Лічбавы рахунак існуе як для фізічных асоб, так і для арганізацый.

У асноўным асабістым кабінэце з'явілася электронная пошта, па якой грамадзяне могуць абмяняцца юрыдычна значнай карэспандэнцыяй паміж сабой ці з арганізацыямі.

— Любыя даведкі, выпіскі, звесткі, якія трапляюць у асабісты кабінет чалавека ў выніку аказання адміністрацыйных працэдур, маюць юрыдычную моц, бо будуць падпісаны ЭЛП адпраўшчых і атрымальніка, — акцэнтавала ўвагу Святлана Караневіч. — Цэнтр цяпер працуе над стварэннем сэрвісу праверкі вальіднасці (сапраўднасці) такіх документаў.

АДМІНПРАЦЭДУРЫ ПАВІННЫ МЕЦЬ ЛІЧБАВЫ ЭКВІВАЛЕНТ

Адміністрацыйныя працэдур — гэта рознага кшталту ўзаемадзеянне грамадзяні і бізнесу з дзяржавай. Хочаш зрабіць зварот, каб высеклі дрэва пад акном, трэба запісаць дзіця на чаргу ў садок, неабходна зарэгістраваць станцыю для зарадкі электрамабільу — усё гэта адміністрацыйныя працэдур. Атрыманне ліцэнзій, сертыфікатаў, пасведчанняў кіроўцы, даведак аб наяўнасці пенсіі — таксама адміністрацыйныя працэдур. Таму, чым больш такіх сэрвісаў і ўзаемадзеянняў будзе ў лічбавым эквіваленце, тым лепш, упэўнена Святлана Караневіч:

— Пэралік адміністрацыйных працэдур рэгламентаваны заканадаўча: для фізічных асоб — Указам Прэзідэнта № 200, для юрыдычных (суб'ектаў гаспадарання) — пастановай Саўміна № 548. Усе дзеянні, прапанаваны ў згаданых документах, лічацца адміністрацыйнымі працэдур. Усё, чаго ў іх няма, — электронныя паслугі. У лічбавым варыянце на адзіным партале з 307 электронных сэрвісаў 112 — гэта адміністрацыйныя, астат-

нія — электронныя паслугі. Усяго ж у Беларусі звыш тысячы адміністрацыйных працэдур, так што работа па іх алічбоўцы яшчэ вялікая.

Летась у Беларусі было аказана больш за 72,6 мільёна электронных паслуг, а сёлета толькі за 7 месяцаў — ужо звыш 70 мільёнаў, так што цікавасць да лічбавых паслуг у насельніцтва высокая, удакладніла прадстаўніца НЦЭП:

— Чым больш будзе цікавымі і запатрабаванымі паслуг на партале, тым вышэйшай будзе цікавасць насельніцтва да іх. Магчыма, некаторыя ўдаладалі ID-картак дагэтуль працягваюць прыходзіць па аказанне паслуг туды, куды прывыклі дагэтуль з папяровымі пашпартам: на пошту, у банк, агенцтва нерухомаасці... І яны нават не падарэаюць, якія магчымасці цяпер ёсць у іх кішэнні дзякуючы новаму документу, у тым ліку здзяйсненне юрыдычна значных дзеянняў і атрыманне паслуг не выходзячы з дому.

ID-КАРТКА ЯК КВІТОК У ЛІЧБАВЫ СВЕТ

Адзіная сістэма ідэнтыфікацыі фізічных і юрыдычных асоб, якая рэалізавана на адзіным партале, дазваляе дакладна упэўніцца ў тым, хто ўвайшоў у сістэму, і верыфіцыраваць асобу ў інфармацыйных рэсурсах і сістэмах з выкарыстаннем электроннага лічбавага подпісу. У Беларусі выпускаецца некалькі складана-тэхнічных прылад, якія ўтрымліваюць у сабе лічбавы подпіс. Гэта ключы ЭЛП на класічных носьбітах: флэшках, а таксама прылада eSign, якая рэалізавана на чыпе ID-карткі, расказаў **Ягор ВОРАНАУ**, намеснік дырэктара па інфармацыйных тэхналогіях НЦЭП:

— У праграме персаналізацыі карткі асобы ствараецца ключ ЭЛП на ўвесь тэрмін дзеяння ID-карткі, іншымі словамі, на дзесяць гадоў. Атрымаўшы ID-картку, не трэба яе спецыяльна

актываваць у нейкіх працоўных інфармацыйных сістэмах — яна ўжо валодае ўсімі функцыямі, якія закладваліся ў яе пры стварэнні документа. Атрымаўшы ID-картку, вы набываеце квіток на ўваход у лічбавы свет.

Мабільную праграму распрацавалі з улікам попыту ў цікавасці грамадзян пры ўзаемадзеянні з дзяржорганами і арганізацыямі, удакладніў спецыяліст НЦЭП: — Прадукт дазваляе аўтарызавацца на партале з дапамогай ID-карткі. Для гэтага дастаткова прыкласці дакумент да тыльнага боку смартфона. Тэлефон пры гэтым павінен мець NFC-счытвальнік для ўзаемадзеяння з чыпам ID-карткі, каб атрымаць з яе неабходную інфармацыю і аўтарызаваць карыстальніка на партале.

ДАВЕДКІ З ДЫСПАНСЕРА, МЫТНЫЯ ПАСАЖЫРСКА ДЭКЛАРАЦЫІ

Сярод новых паслуг, якія з'явіліся на партале апошнім часам, — анкетаванне насельніцтва пры праходжанні ім дыспансерызацыі аднаго дня. Раз на год дыспансерызацыю, якая даступная шляхам анкетавання (анкету можна запоўніць самастойна ў асабістым кабінэце або падчас прыёму ва ўрача), павінен праціць кожны пацыент.

— На падставе звестак з анкетнай сістэмы сама сфармуляваў дакумент, дзе будзе ўказана, ці падвержаны чалавек рызыцы развіцця неінфекцыйных захворванняў сістэмы кровазвароту, анкалагічных хвароб, хранічных абструкцыйных захворванняў лёгкіх і цукровага дыябету. А ўрач у залежнасці ад гэтага прызначыць лячэнне ці дадатковае абследаванне, — расказала Святлана Караневіч. — Гэтая анкета алічбавана і даступная ў асабістым электронным кабінэце грамадзяніна бясплатна. Запоўніць яе карысна найперш для самога ча-

лавека, каб зразумець, якой рызыцы ён падвяргаецца ў залежнасці ад свайго ладу жыцця.

У будучыні планаецца з'яўленне паслуг па атрыманні лічбавых звестак з дыспансераў, куды шмат людзей звяртаецца па атрыманне правоў кіроўцы ці дазволу на рэгістрацыю права на нашэнне зброі. Цяпер спецыялісты цэнтра разам з Міністэрствам аховы здароўя вызначаюць, якія віды даведак могуць выдавацца ў электронным выглядзе, бо часта патрабуецца агляд з асабістым прысутнасцю чалавека.

Мяркуюцца, што электронны выгляд атрымае і пасажырская мытная дэкларацыя — дакумент, якія запяўняецца на граніцы, і ў якім указваецца бытавая тэхніка пасажыра, што ён правозіць.

— Пры наяўнасці лічбавага аналага дэкларацыі анлайн загадзя, мытная служба ў сваю чаргу хутчэй з ёй азнаёміцца, і ўсе мытныя працэдур пройдучы хутчэй, — упэўнена Святлана Караневіч. — Паслугі на партале аказваюцца за грошы, за выключэннем выпадкаў, калі спажывец мае нарматыўна-прававы акт заканадаўчага ўзроўню (законы, указы і дэкрэты), які дазваляе атрымаць паслугу бясплатна. І мытны камітэт якраз плануе змяніць свае заканадаўчыя акты, каб паслугу запяўнення электроннай мытнай пасажырскай дэкларацыі можна было атрымліваць бясплатна.

Напісаць код для пераводу адміністрацыйны ў лічбу не так складана і доўга, значна больш часу займае арганізацыйны этап, калі трэба зразумець, якія дакументы можна выдаваць з працэсу аказання адміністрацыйных працэдур, каб спрасціць яе, за кошт чаго скараціць тэрмін яе аказання. І вельмі важна своечасова ўносіць змены ў нарматыўную базу, падкрэсліла Святлана Караневіч:

— Тэхналогіі часта бягучы наперадзе нарматыўнага рэгулявання. Ніводная лічбавая паслуга не можа быць уведзена ў прадукцыйнае асяроддзе, калі яна будзе супярэчыць заканадаўству. Напрыклад, пакуль МЗС не ўнёсе змены ў візавыя правылі і нарматыўна не замове паніцца «электронная віза», не з'явіцца паслуга атрымання электроннай візы на ўезд у Беларусь, над якой працуе цэнтр.

Да канца 2023-га электронныя мусцаў стаць больш як 200 адміністрацыйных працэдур, прыкладна 140 з якіх датычацца сферы зямельна-маёмасных стасункаў. Да 2025-га да сямейства лічбавых паслуг павінна дадацца амаль 450 сэрвісаў.

Ірына СІДАРОК.

НЦЭУ АДЗІНЫ ПАРТАЛ ЭЛЕКТРОННЫХ ПАСЛУГ — платформа для атрымання дзяржаўных паслуг і адміністрацыйных працэдур у электронным выглядзе

Партал аблегчыць жыццё кожнаму, хто хоча ўзаемадзейнічаць з дзяржавай без папяровай цяганіны і чэргаў.

Стань лічбавым грамадзянінам

Падрабязней — на адзіным партале электронных паслуг <https://platform.gov.by>

МІНУЛАЕ І СУЧАСНАСЦЬ З'ЯДНАНЫЯ СЛОВАМ

Чаму ў выхадныя варта наведваць Гарадок

Па добрай традыцыі ў першыя выхадныя верасня кнігавыдавецкую супольнасць і ўсіх шанавальнікаў беларускага слова і культуры будзе прымаць сталіца Дня беларускага пісьменства. Сёлета яе паўнамоцтвы ў Гарадка Віцебскай вобласці. Напярэдадні юбілейнага свята на сустрэчы з журналістамі арганізатары, прадстаўнікі Міністэрства інфармацыі, выдавецтваў, Саюза пісьменнікаў Беларусі распавялі пра тое, што ў гэтым годзе чакае ўдзельнікаў і гасцей.



Учора ад Мінскага Свята-Духава кафедральнага сабора ў Гарадок адправілася традыцыйная навукова-асветніцкая экспедыцыя "Дарога да святыняў".

АД «ДРЭВА ЖЫЦЦЯ» ДА «МАРЫ ГУРМАНА»

Гарадок заканчвае актыўную падрыхтоўку да свята. Як адзначыла **Марына НАВІЦКАЯ**, начальніца **галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта**, ужо ўстанавіліваюцца палатачныя павільёны, дзе размесцяцца выстаўкі. У горадзе з'явіліся скульптуры і скульптурныя кампазіцыі, якія сталі выказваннямі маладых твораў на такія тэмы, як «Спадчына», «Дрэва жыцця», «Надзея», «Летапісец» і многія іншыя. А адпраўным арт-аб'ектам будзе «Буквар», яго адкрыюць 2 верасня ў абноўленым Вераніцкім скверы (пра ўсе гэтыя новыя аб'екты «Звязда» ўжо падрабязна пісала). Увогуле, на сёлетнім свяце пісьменства ўдзельнікаў чакае вельмі насычаная праграма: тут і прэзентацыі кніжных навінак ад выдавецтваў, праекты Беларускага саюза жанчын, кулінарны

перш юбілейная дата — 30-гаддзе існавання Дня беларускага пісьменства. Дата, якая дазваляе рэзюмаваць вельмі сур'ёзны пласт работы самых розных галін: і пісьменнікаў, і кнігавыдаўцоў, і кнігаспаўсюджвальнікаў. І ў выніку мы можам зрабіць выснову, што ў нашай краіне кнізе надаецца ўвага не проста на словах, а робіцца вельмі шмат для гэтага і кіраўніком дзяржавы, і ўсімі структурамі, якія маюць дачыненне да пісьменніцкага слова, кнігавыдавецтва і распаўсюджвання кніг. Гэта 30 гадоў падтрымкі кнігі, ацэненыя на самых розных узроўнях, у тым ліку і на міжнародным. На той жа Мінскай міжнароднай выстаўцы-кірмашы, дзе збіраюцца таксама і прадстаўнікі дыпламатычнага корпуса, і пісьменнікі, і выдаўцы, і распаўсюджвальнікі кніг, усе падкрэсліваюць наша ўнікальнае стаўленне да кнігі. Гэта не пафас, а рэальныя ацэнкі.

у мерапрыемствах і канцэртных нумарах адкрыцця і закрыцця, так і ў шэрагу мерапрыемстваў, якія мы будзем праводзіць на розных пляцоўках. Сярод іх і вялікая колькасць комплексных праектаў, што рэалізуюцца праз нашы выдавецкія структуры. Спадзяюся, тое будзе не проста цікава, але з пункту гледжання карысці і выхавання ажака каласальнае значэнне і выкліча інтарэс у прысутных.

«ЖЫВАЯ КЛАСІКА» І «ДАРОГА ДА СВЯТЫНЯЎ»

У праграме святкавання згадаюць вядомых асоб Віцебскай зямлі, не абмінуць увагай прыгожыя даты літаратараў, прэзентуюць шмат кніжных навінак, расчуляць і абудзяць жывым чытаннем твораў беларускай літаратуры. Апошняе штогод адбываецца ў рамках Рэспубліканскага конкурсу юных чытальнікаў «Жывая класіка». Сёлета ён аб'яднаў у жаданні падыяліцца любімымі радкамі беларускіх класікаў 10 тысяч школьнікаў па ўсёй краіне. А на Дні беларускага пісьменства мы зможам атрымаць асаду ад выступленняў фіналістаў творчага спаборніцтва. Слухаючы іх, дакладна стане зразумела, як можа гучаць любоў да мінулага сваёй зямлі, да роднага слова, калі робіцца тое з душой.

Трэба адзначыць, што Дзень беларускага пісьменства не абмяжоўваецца толькі мерапрыемствамі, што праходзяць у сталіцы свята. Так, напрыклад, 30 жніўня дадзены старт Рэспубліканскай навукова-практычнай асветніцкай экспедыцыі «Дарога да святыняў». За 30 гадоў правядзення яе ўдзельнікамі сталі 415 чалавек. А 1 верасня запланавана правядзенне традыцыйнага міжнароднага круга стала. Аднак сёлета ён пройдзе ў сумяшчальным фармаце, бо Дзень беларускага пісьменства супадае з правядзеннем Маскоўскай кніжнай выстаўкі-кірмашу, дзе Беларусь будзе з'яўляцца ганаровым гасцем. «Роля кнігі ў жыцці грамадства. Мінулае і сучаснасць» — так вызначана тэма дыялогавай пляцоўкі гэтага года. Яна даасць нагоду ўдзельнікам паразважаць, якой кніга была раней і як змяніўся яе статус з цягам часу,

пад уплывам розных тэндэнцый. А таксама дазволіць прааналізаваць, якія творы з напісаных актуальных да сёння і як упісваецца ў гэты кантэкст тое, што ствараецца пісьменнікамі цяпер.

КАНЦЭРТ ЛІТАРАТАРАЎ І «СТУЖКА ЧАСУ»

На Фестывалі прэсы і кнігі будзе магчыма пазнаёміцца з усёй разнастайнасцю перыядычных і кніжных выданняў, якія з'яўляюцца ў нашай краіне. Асаблівасцю мерапрыемства гэтага года стануць тэматычныя выстаўкі гарадоў-сталіц, дзе праходзіў Дзень беларускага пісьменства.

«У нашай краіне кнізе надаецца ўвага не проста на словах, а робіцца вельмі шмат для гэтага і кіраўніком дзяржавы, і ўсімі структурамі, якія маюць дачыненне да пісьменніцкага слова, кнігавыдавецтва і распаўсюджвання кніг».

— Нас чакае знакавае мерапрыемства ў асветніцтве і культуры нашай краіны. Тым больш што гэта ХХХ Дзень беларускага пісьменства. З аднаго боку, свята традыцыйнае, а з другога боку, па сутнасці, яно усё ж такі будзе новым і вельмі шматзначным, — **азначыў старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ**. — Мы вельмі ўдзячныя, што ў праграме свята арганізатары асобна вылучылі пляцоўкі рэгіянальных выданняў Саюза пісьменнікаў Беларусі. Нашы калегі — паэты, праязікі, драматургі, публіцысты з Мінска і вобласці і іншых абласцей — прыедуць разам з бібліятэкарамі і пакажуць палітру літаратуры, якая звязана з тым ці іншым рэгіёнам і з'яўляецца своеасаблівым творчай кніжнай справаздачай. Гэта будзе суправаджацца традыцыйным сцэнарыем, выступленнямі паэтаў, праязікаў, сустрэчамі з паэтамі-песеннікамі. Адметнасцю свята ўжо не першы год з'яўляецца канцэрт літаратараў, які праводзіцца на цэнтральнай пляцоўцы. І сёлета мы яго правядзём 3 верасня. Там нават прагучаць песні, спецыяльна напісаныя да

Дня беларускага пісьменства і прысвечаныя Гарадку.

Не першы год існуе праект, які сёння называецца «Бацькаўшчына. У пошуках страчанага». Ён з'явіўся і існуе як вынік супрацоўніцтва Міністэрства інфармацыі і калекцыянера, лаўрэата прэміі «За духоўнае адраджэнне» Уладзіміра Ліхадзедава. Прыхільнікам праект вядомы шматлікімі мерапрыемствамі, выстаўкамі, кнігамі і альбомамі. І акkurat на Дні беларускага пісьменства Выдавецкі дом «Звязда» запрашае здзейсніць чарговую вандроўку ў мінулае з кнігай «Ад Віцебска да Полацка». З дапамогай паштовак, рэпрадукцый і іншых ілюстрацыйных матэрыялаў, змешчаных у выданні, можна апынуцца літаральна ва ўсіх рэгіёнах Віцебшчыны.

У праграме святкавання згадуюць вядомых асоб Віцебскай зямлі, не абмінуць увагай прыгожыя даты літаратараў, прэзентуюць шмат кніжных навінак, расчуляць і абудзяць жывым чытаннем твораў беларускай літаратуры.

Наведвальнікаў свята таксама чакае маштабная прэзентацыя вышэйзгаданага гісторыка-асветніцкага праекта «Бацькаўшчына. У пошуках страчанага». Убачыць у адным месцы можна будзе і тэматычныя арт-аб'екты, і 50 кніг, якія выйшлі ў свет у рамках праекта, вечны календар і матэрыялы аўтара ў рэгіянальных і рэспубліканскіх друкаваных выданнях. Не абдыдзецца і без прыгожых працягу. На свяце праект прэзентуе свой сімвал «Стужка часу Бацькаўшчыны», стылізаваны ў выглядзе сучасных сімвалаў Беларусі і ўпрыгожаны традыцыйнымі ўзорамі беларускага арнаменту, якія спалучаюць мінулае, сучаснасць і будучыню. Стужка будзе асвечана, і яе атрымаюць усе наведвальнікі павільёна, дзе прадставяць праект.

Абавязкова далучаецца і выбіраецца тэма лакацыі і мерапрыемстваў, дзе адпачыне душой і адчуеце, як па-новаму загучыць для вас роднае слова і як зменіцца ваш погляд на яго захавальнікаў.

Алена ДРАПКО.



праект «Мара гурмана» і шмат іншых цікавых прапаноў, каб адпачыць і прасякнуцца культурнай атмасферай. Горад чакае сваіх гасцей.

У СВЯТА — ЮБІЛЕЙ

— У праграме ХХХ Дня беларускага пісьменства шмат мерапрыемстваў, якія, упэўнены, зацікавяць прыхільнікаў кнігі і проста людзей, якія жадаюць карысна правесці час у Гарадку. Асноўны акцэнт — гэта най-

І трэба, каб яны прырасталі ў сілу таго, што мы хацелі б атрымліваць значна большыя рэйтынгі на ўзроўні міжнародных і гандлёвых пляцовак, — адзначыў **намеснік міністра інфармацыі Ігар БУЗОВСКИ**. — Адна з дат, якую мы вылучаем прыярытэтай у рамках Дня беларускага пісьменства, — 80-гаддзе вызвалення Гарадка ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У Год міру і стваральнай працы для нас гэта дата з'яўляецца вельмі значнай. Яна знойдзе сваё адлюстраванне як

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Любанский райгазсервис» (продавец) проводит открытый аукцион **ПО ПРОДАЖЕ АРОЧНОГО СКЛАДА** с инв. № 643/С-15758 общей площадью 861,8 кв. м и **СКЛАДА ОБМЕННОГО ФОНДА** с инв. № 643/С-15759 общей площадью 220,4 кв. м, расположенных на земельном участке с кадастровым номером 623450100001003247 площадью 0,9246 га (право аренды по 06.07.2071) по адресу: Минская область, Любанский район, г. Любань, ул. Боровика, 56

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона электрических сетей, пп. 0,0140 га. Начальная цена с НДС (20%) – 192 270,00 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены – 19 227,00 бел. руб. Стоимость снижена на 15%.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330 000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901, ОДНН. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает Продавцу затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 12.07.2023.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Аукцион состоится **21.09.2023 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **19.09.2023 до 17.00** по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11. Тел. для осмотра: 8 (01794) 67-7-35, 8 (029) 333-96-28, Геннадий Антонович.

УНП 60016981

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375212 24-63-12, +37529 510-07-63.

Продавец: открытое акционерное общество «Витязь», 210605, г. Витебск, ул. П. Бровки, 13а, тел. +375 212 26-52-13.

Лот № 1. Капитальное строение с инв. № 200/С-73441 площадью 5344 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Петруся Бровки, д. 13А/4, наименование – производственный корпус № 4, назначение – здание неустановленного назначения, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000003000095 площадью 25,6294 га (право долевой аренды) по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Петруся Бровки, д. 13А, целевое назначение – зем. участок для строительства и обслуживания административно-производственных зданий.

Нач. цена: 1 422 442,64 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 142 244,26 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 02.10.2023 в 11.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 01.09.2023 с 08.30 по 29.09.2023 до 17.30.

Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № ВУ93МТБК30120001093300066782 ЗАО «МТБанк», г. Минск, БИК МТБВBY22, УНП 390477566, код операции 40901.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия аукциона: Победитель аукциона (единственный участник, выразивший согласие приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) обязан: в течение 10 раб. дней со дня проведения аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для проведения аукциона на р/с, указанный в протоколе аукциона; подписать договор купли-продажи в течение 20 (двадцати) календарных дней со дня проведения аукциона; оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, оплатить НДС сверх цены продажи предмета аукциона.

Аукцион проводится в порядке, установленном Указом Президента Республики Беларусь № 232 от 05.05.2009 г. «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов) и Положением «О порядке организации и проведения торгов по реализации имущества ОАО «Витязь» от 13.04.2021.

Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чт, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона.

Доп. информация можно получить по тел.: +375 (212) 24-63-12, +37529 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by. Ознакомиться с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел. 8-0212-265383.

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества ООО «Юнайтед Стил-Ситинг» (УНП 291479120), объявляет о проведении **11.09.2023 г.** в 09.00 публичных торгов в электронной форме.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrottorg.by.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н.С. извещает о проведении **03 октября 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2.9**

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
Условия продажи: 1) Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. 2) Земельный участок под объекты продажи (лоты №№ 30, 31) будет выделен по заявке нового собственника согласно законодательству РБ (предварительная схема пользования земельного участка под объекты продажи прилагается). Информация о земельном участке: лоты №№ 30, 31 расположены на земельном участке с кадастровым номером 340800000004000100 общей площадью 8,3844 га (право постоянного пользования). Местоположение (адрес): Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8. Целевое назначение земельного участка: для строительства и обслуживания производственных зданий завода (земельный участок для размещения объектов промышленности). Местонахождение лотов №№ 1–29: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8			
1	Вентилятор ВР80-75 М10ПРО, инв. № 61133	260,00	26,00
2	Вентилятор ВЦ 4-70-3.15 ЛЕВ. 1.1 кВт 3000 об., инв. № 61264	410,00	41,00
3	Кондиционер AUS 12H53F150H23, инв. № 61063	450,00	45,00
4	Водогрейный котел на МВТ, инв. № 61103	6 000,00	600,00
5	Водогрейный котел на МВТ, инв. № 61104	6 000,00	600,00
6	Воздухогреватель ТС 300Е/К, инв. № 60729	18 900,00	1 890,00
7	Автомат газированной воды «Полесье» АП-60, инв. № 61380	2 100,00	210,00
8	Машина термической резки «Комета» МП-2К-1Пл-2-8-12-1, инв. № 60670	14 500,00	1 450,00
9	Машина термической резки «Комета» МП-2К-1Пл-2-8-8-1 без источника питания, инв. № 60891	12 300,00	1 230,00
10	Сварочный аппарат ВА 500 2 MIG/MAG, инв. № 61316	3 300,00	330,00
11	Трактор сварочный DC1000 (источник тока), инв. № 61412, № 61411	20 000,00	2 000,00
12	Трактор сварочный АДФ 800, инв. № 61042	5 800,00	580,00
13	Электропечь SNOL 30/1300, инв. № 61357	6 400,00	640,00
14	Кассовый аппарат ОКА 102К, инв. № 122869	230,00	23,00
15	Кондиционер ROLSEN RAC 09GW, инв. № 60582	240,00	24,00
16	Факс панасоник КХ-F798RUB, инв. № 61159	100,00	10,00
17	Цифровая инженерная система ОСЕ, инв. № 61398	20 600,00	2 060,00
18	Шкаф гардеробный ШМ-22, инв. № 123554	370,00	37,00
19	Источник плазменной резки PAK MASTER 150 XL, инв. № 61318	4 500,00	450,00
20	Нагреватель воздуха, инв. № 60674	510,00	51,00
21	Сварочный аппарат HERMANN Shark 505M, инв. № 61332	23 500,00	2 350,00
22	Сварочный аппарат HERMANN Shark 505M, инв. № 61224	21 300,00	2 130,00
23	Электронная проходная на базе 2 роторных турникетов с комплектом ПО, инв. № 61253	11 800,00	1 180,00
24	Стоп к газорезательной машине «КОМЕТА», инв. № 60684	5 400,00	540,00
25	Барная стойка 1750-600-1100, инв. № 60799	1 100,00	110,00
26	Барный стеллаж 2520-450-2300, инв. № 60798	2 100,00	210,00
27	Барная стойка 1770-1090-1100/2300, инв. № 60800	2 400,00	240,00
28	ПЭВМ «Сильверардо»/core2/Dio/ASUS/HDD250Gb/IN WIN, инв. № 61018	160,00	16,00
29	Стоп раскройный к МТР «КОМЕТА» цех № 2, инв. № 60993	7 600,00	760,00
30	Капитальное строение с инв. № 320/С-37325, площадью 0,00 кв. м, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – мазутохранилище . Составные части и принадлежности: мазутохранилище с резервуаром (а), пл. 72,9 кв. м, мазутохранилищем, общей пл. 50,7 кв. м, гаражами (Б), общей пл. 97,9 кв. м. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8/18. Местонахождение: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8/18	51 200,00	5 120,00
31	Капитальное строение с инв. № 320/С-14061, площадью 1 160,2 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – четырёхэтажное панельное здание административно-бытового корпуса с панельной переходной галереей, кирпичной отопительной пристройкой, холодной пристройкой . Составные части и принадлежности: панельная переходная галерея, кирпичная отопительная пристройка, холодная пристройка. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8. Ограничение (обременение): договор об ипотеке (ОАО «Сбер Банк» и ОАО «Жлобинский механический завод «ДНЕПР») от 09.07.2015 № 320-00028/15-01 договор об ипотеке)	285 000,00	28 500,00

Продавец: открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», 247210, г. Жлобин, Гомельская область, ул. Школьная, 8.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.: 8 (029) 303-53-09, Григоревич Павел Карлович.

Шар аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»: р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, нерезиденты РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Наубанка РБ на дату платежа на в/с: в российских рублях (RUB) – ПАО Сбербанк г. Москва, БИК 044525252, к/с 30101810100000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, ИНН 7707083893, к/с 3011181080000000154, БИК BLBBBY2X, ОАО «Белинвестбанк», УНП 807000028, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту №... (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **31 августа 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. 2.9 в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Применяемый для участия в аукционе закончивается **29 сентября 2023 г. в 16.00 включительно**.

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи.

Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановлений Совмина от 12.07.2013 № 607, от 13.01.2023 № 32).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимая для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

Трэці ўзрост

«Дзіцячы садок» для пажылых

Баіцеся пакідаць адных дома сваіх пажылых бацькоў? Ім сумна, не хапае стасункаў, а вы цэлы дзень заняты на рабоце? Бабулям і дзядулям неабходны нагляд і догляд, а ў вас тэрміновыя неадкладныя справы? Выйсце ёсць — «дзіцячы садок» для пажылых людзей.



Фота Анастасі КЛЕШЧУКА.

Пра гэтую адносна новую паслугу я даведалася падчас наведвання дома-інтэрната «Камфортнае жыццё», што нападлёку ад Астравыцкага Гарадка. «Калі, напрыклад, дачка працуе, яна можа адвезці маму ці тату зранку да нас, а вечарам пасля работы забраць, каб не перажываць, што стары чалавек застаўся адзін дома, — распадае дырэктар дзяржаўнай установы Юлія ДУДАРОНАК. — Бабулі і дзядулі ў нас могуць знаходзіцца пад наглядом спецыялістаў да 12 гадзін у суткі днём. Дадзеная паслуга бясплатная, плаціць трэба толькі за харчаванне».

Як раскажа намеснік начальніка ўпраўлення — начальнік аддзела сацыяльных устаноў у матэрыяльна-бытавога забеспячэння пенсіянераў і інвалідаў Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінаблвыканкама Вера ПАДАРОўСКАЯ, паслуга, якая больш правільна называецца «дзённае знаходжанне для пажылых людзей», аказваецца на базе дамоў-інтэрнатаў — як агульнага тыпу, так і псіханэўралгічных. Гэта

як дзіцячы садок, але толькі для бабуль і дзядуль. Яго паслугамі можна карыстацца на працягу пяці дзён на тыдзень (за выключэннем выхадных і святочных дзён) з 8.00 да 20.00. Ніхто не забараняе прывезці пажылога чалавека ў дом-інтэрнат на некалькі гадзін ці на першую палову дня, ва ўсіх розныя абставіны. Адзінае, што павінна быць, — заключэнне ўрачоў, што чалавек мае патрэбу ў такой паслуге.

У «дзіцячым садку» бабулі і дзядулі могуць адпачыць, паспаць, наведаць гурткі па інтарэсах і проста пакантактавацца. Ім не будзе сумна і адзінока, бо іх акружаць клопатам і ўвагай. Акрамя таго, спецыялісты акажуць санітарна-медыцынскія

дзя. Акрамя таго, яна можа стаць прамежкавым этапам паміж знаходжаннем дома і ў доме-інтэрнаце для пажылых, падрыхтуе старога чалавека да новага спосабу жыцця і новага месца паступова, без рэзкай змены абстаноўкі.

Як удакладнілі ў Камітэце па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінскага аблвыканкама, паслуга пакуль, на жаль, не надта запатрабаваная. Звязана гэта, відаць, з тым, што амаль усе дамы-інтэрнаты размешчаны за горадамі. Дзясцям не вельмі зручна і дорага вазіць пажылых бацькоў кожны дзень за 20-50 кіламетраў і вечарам забіраць. Таму ў якасці альтэрнатывы ў дамах-інтэрнатах аказваюцца кароткатэрміновыя сацыяльныя паслугі. Напрыклад, калі вы з'яжджаеце ў водпуск, то можаце аформіць маму ці тату ў дом-інтэрнат на 14 дзён (максімум на месяц).

Яшчэ адной альтэрнатывай з'яўляецца паслуга дзённага нагляду, якая аказваецца ў Тэрытарыяльных цэнтрах сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Як распавяла начальнік ўпраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі і сацыяльнага абслугоўвання Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінаблвыканкама Людміла ВАШЧЫЛА, дадзеная паслуга ўведзена не так даўно, з сярэдзіны 2021 года. Яна аказваецца днём на платнай аснове як у форме паўстачыянараў і саміх тэрытарыяльных цэнтраў, так і дома (у тэрытарыяльным цэнтры на базе аддзялення дзённага

знаходжання — кошт складае на сёння 75 капеек у гадзіну, дома будзе крыху даражэй — 1 рубль 16 капеек). Чалавек мае права атрымліваць такую паслугу ад 10 да 40 гадзін у тыдзень. Прызначаная яна для людзей, у якіх ёсць псіхічныя расстройства, у прыватнасці пачаткова стадыя дэменцыі. Гэтым людзям не патрэбны сядзелка і сацыяльны работнік, бо яны, як правіла, мабільныя, многае могуць рабіць самі. Такія людзі маюць патрэбу менавіта ў нагляды, суправаджэнні падчас прагулак, бо могуць заблытаць выключыць газ, свечасова прыняць лекі, пасціць, нават заблукваць. Небяспечна пакідаць іх у кватэры адных, адпуская ў краму. Таму, калі дзееці не маюць магчымасці цэлы дзень знаходзіцца побач з мамай ці татам, яны могуць скарыстацца дадзенай паслугай, і прафесійны нагляд і догляд пажылога чалавека, пакуль тыя на рабоце, будучы праводзіць кваліфікаваны спецыяліст. Для тых бабуль і дзядуль, якія карыстаюцца паслугай у форме паўстачыянара: наведваюць тэрытарыяльны цэнтр, дадаткова праводзяцца занятыя па інтарэсах.

— Паслуга «маладая», таму яшчэ не такая папулярная, як іншыя, — адзначае Людміла Вашчыла, — але з кожным годам звяртаецца ўсё больш людзей. У цэлым гэтай паслугай уж скарысталася каля 90 чалавек, з іх у паўстачыянары — дзясцят, астатнія — дома.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Центр Промышленной Оценки

- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Бобруйский машиностроительный завод», 213805, г. Бобруйск, ул. К. Маркса, 235
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703 (www.ipmtorgi.by)

Предмет электронных торгов (одним лотом)
 Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Карла Маркса, д. 235 1/7-1, 235

В состав лота входит: **помещение заводоуправления 1801,3 кв. м** (помещение, не относящееся к жилищному фонду, инв. номер 710/C-83597), **склад энергоцеха 187 кв. м** (здание нежилое, инв. номер 710/C-7257), **навес 287 кв. м** (сооружение неустановленного назначения, инв. номер 710/C-4265), **вентиляционная мастерская 158,3 кв. м** (здание нежилое, инв. номер 710/C-7254), **склад кислорода сжатога 85,2 кв. м** (здание нежилое, инв. номер 710/C-7509).

Сведения о земельном участке: пл. 6,0672 га предоставлен продавцу на праве долевого постоянного пользования (доля: 164791/200000) для содержания и обслуживания зданий и сооружений производственного назначения. После продажи земельный участок будет разделен в долях, что составит 1,5117 га

Начальная цена (с НДС 20%) лота — 198 921,60 бел. руб. (снижена на 76%)

Шаг аукциона: 5% от текущей цены

Задаток 30% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBY2X, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи: 7 (десять) рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by). **Ответственность** участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель аукциона либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона 1,5% от цены продажи предмета аукциона в течение **3 (трех) рабочих дней** со дня проведения аукциона

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 03.08.2023

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 13.09.2023 с 11.00 до 12.00. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по **12.09.2023 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные: +375 (17) 280-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению

ОАО «Литвяны-Агро» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ БАНИ

с инв. № 623/C-60963 общей площадью 192 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 625684206001000265 площадью 0,1328 га (право аренды по 2072) по адресу: Минская область, Узденский район, аг. Литвяны, ул. Школьная, 8Е.

Начальная цена с НДС (20%) — 18 451,19 бел. руб.
 Задаток 10% от начальной цены — 1 845,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB 30121082600 169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа — 40901, код категории платежа ОТНН.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает Продавцу затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Аукцион состоится **03.10.2023 в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **29.09.2023 до 17.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17.
 Тел. для осмотра: 8 (0177) 74 27 44, 8 (0177) 74 44 65, 8 (029) 880 16 43.

УНП 69002346

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Гольчицкое» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ КОРОВНИКА Д. АПОЛИНЫ

(составные части и принадлежность: склад, бетонная площадка, забор) с инв. № 640/C-114899 общей площадью 1812,8 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 62468480001000011 (право постоянного пользования) пл. 2,3898 га, по адресу: Минская область, Слуцкий район, Первомайский с/с, 12, севернее Д. Аполины.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранный зона электрических сетей, пл. 5,200 га; придорожная полоса автомобильных дорог, пл. 7,1000 га.

Начальная цена с НДС — 96 709,57 бел. руб.
 Задаток 10% от начальной цены — 9 670,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600 169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB2X, УНП 690324015, код платежа — 40901, код категории платежа ОТНН, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает Продавцу затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится **04.10.2023 в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **02.10.2023 до 16.00** по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11, тел. для осмотра (8029) 634-69-87.

УНП 690073295

ООО «Индустрия Инноваций» сообщает об изменении даты проведения публичных электронных торгов (аукционов), извещение о проведении которых опубликовано в выпуске № 110 (29990) от 10.06.2023 (стр. 15). Подробности на сайте <https://iintorgi.by>.

УНП 291442411

Алена ВАЎЧЭЦКАЯ:

«Я не разумею, чаму, калі ў гімнастаў нічога не было, мы заваёўвалі медалі на Алімпійскіх гульнях. А цяпер ёсць усё, але няма медалёў»



«Трымайся, Леначка, толькі трымайся». — маляды трэнер страхаваў сваю зусім юную вучаніцу, якая выконвала чарговае надзвычайна складанае гімнастычнае практыкаванне. Ён марыў выхаваць чэмпіёнку, унікальную гімнастку. А практыкаванні выконвала тая, хто першай здзейсніла мару свайго трэнера. Менавіта Алену Ваўчэцкую знакамліты Рэнальд Кныш пазней назаве вучаніцай з вялікай літары. У 1964 годзе яна стала першай у гісторыі беларускага спорту алімпійскай чэмпіёнкай па спартыўнай гімнастыцы. Разам з трэнерам яны прадэманстравалі мноства новых гімнастычных элементаў, напрыклад апорны скачок з паваротам на 360 градусаў. Але, на жаль, ніводны гімнастычны элемент не назвалі ў яе гонар, бо, па словах самой спартсменкі, «Ваўчэцкая жыве ў Гродне, а не ў Маскве». Разам са складанасцямі трэніровачнага працэсу ёй прыйшлося пераадолець несправядлівасць, перадузяты адносіны, схаваныя інтрыгі. Але яна справілася і даказала: і далёка ад сталіцы можа вырасці спартсменка, здольная даць фору прызнаным зоркам. Яе спартыўная кар’ера атрымалася нядоўгай, планы перакрэсліла траума нагі. І Алена Ваўчэцкая працягнула развіваць гродзенскую школу спартыўнай гімнастыкі — спачатку ў якасці трэнера, потым выкладчыка тэхнікума. Робіць тое і сёння, ужо на пасадзе дацэнта кафедры спартыўных дысцыплін факультэта фізічнай культуры Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы.

Можна не сумнявацца, што ў моцнай жанчыны — моцныя думкі.

«У школе нам нават у галаву не прыходзіла, што можна кудысьці не прыйсці, калі настольнікі казалі прыйсці. Пачатак 1950-х гадоў — не самы просты час у гісторыі, гродзенскім сем’ям было няпроста. Але мы, дзеці, нічога не заўважалі. Наш школьны клас быў моцным адзіным калектывам. Мы разам збіралі макулатуру, металалом, выступалі ўсюды, дзе толькі можна было выступаць. Удзелнічалі ў спаборніцтвах. У пачатку новага навучальнага года ў кожнай школе віселі аб’явы аб наборы ў розныя спартыўныя секцыі. І ўсе дзяўчаты з нашага класа пайшлі на секцыю спартыўнай гімнастыкі да настаўніка Мікаіла Федаравіча Траццяка. А праз нейкі час ён адвёў нас на заняткі ў дзіцячую спартыўную школу, на той час адзіную ў Гродне. Сучасныя спартсмены нават не могуць уявіць, у якіх умовах мы трэніра-

валіся. Спартыўныя маты былі наліханыя скуранымі абрэзкамі, таму яны былі цяжкімі ды яшчэ і няроўнымі. На кожнай трэніроўцы да кожнага снарада іх трэба было штурхаць. Ніводны снарад не быў прыкручаны да падлогі, яны ўсе хісталіся, і, пакуль нехта адзін выконваў практыкаванні, астатнія трымалі снарад. Зала была вельмі маленькая, абагравалася печкамі. Узімку, калі былі маразы, мы разміналіся ў рукавіцах і ў шапках. Але мне так падабалася гімнастыка, што я нічога не заўважала. Я заўсёды была вельмі смелая. Я не баялася выконваць нават самыя складаныя практыкаванні. Нават калі даводзілася бачыць іскры ў вачах, я не думала, што трэба кідаць гімнастыку».

«Калі я развучвала новыя джыкі элементы, у мяня нават думкі не было, што гэта небяспечна. Я беспярэчна слухала трэнера і старалася добрасумленна выконваць усё, што ён мне казаў. Паступова разам мы ішлі ад простага да складанага. Мы з Рэнальдам Іванавічам выканалі мноства новых і складаных практыкаванняў. І я ніколі не думала, што мне страшна ці складана іх выконваць. Давер да трэнера быў мацнейшым за страх. У 1958 годзе я першая сярод беларускіх гімнастак атрымала званне «майстар спорту СССР». І сёння памятаю нумар пасведчання — 12964.

«Валікі плюс Рэнальда Іванавіча ў тым, што ён працаваў так, каб спартсмены не атрымлівалі траўмаў. Гэта было галоўным у метадыцы, якую ён распрацоўваў сам. Ён — чалавек асаблівага складу і сапраўды фанат свайёй справы. Калі чалавек пра нешта марыць, ён павінен прыкладзі максімум, каб здзейсніць сваю мару. Рэнальд Іванавіч заўсёды марыў. Ён быў вельмі творчым чалавекам, шмат малюваў, пісаў вершы. І як творчы чалавек поўнацю аддаваў сваёй справе. Ён быў захоплены гімнастыкай і сваімі вучнямі. Рэнальд Іванавіч правяраў सबе, чаго ён можа дасягнуць. Таму ён набіраў дзяцей, якія могуць даць вынік, і творча падыходзіў да работы з імі. У 1960 годзе я выступала на Кубку Савецкага Саюза, які праходзіў у Мінску. І сярод спартсменаў з 17 камандаў (каманды 15 саюзных рэспублік і каманды Масквы і Ленінграда) я заняла трэцяе месца. Трэнер быў больш шчаслівы, чым я».

«Я магла б выступаць на Алімпійскіх гульнях 1960 года, але ў камандзе не захацелі бачыць дзяўчынку з Гродна. Тады я на гэта ўвагі не звярнула, маладая была, нічога не разумеюла. Праз два гады быў чэмпіянат свету ў Празе. Зоркамі савецкай зборнай былі Ларыса Латыніна, Паліна Астахава, Софія Муратава, Тамара Маніна — каманда, якая перамагла яшчэ на Алімпійскіх гульнях 1956 года. У 1962 годзе ім было пад 30 гадоў. І тут з’явілася маладзенькая дзяўчынка з Гродна, якая рабіла тое, на што зоркі былі няздольныя.

Усе разумелі, што гімнасткам патрэбна моцная змена. Але знайшліся і тыя, хто не хацеў гэта прымаць. На чэмпіянат свету ў Прагу я паехала, але там не выступіла. Звычайна перад буйнымі спаборніцтвамі праводзяцца семінары суддзёў, на якіх яны «рэпэціруюць» ацэнкі на кімсьці з гімнастак. І мяне паставілі дэманстраватарам. Я выканала практыкаванні, вартыя вельмі высокіх балаў. Але выступаць на спаборніцтвах мне не дазволілі. Праз некалькі гадоў легендарная чэхаславацкая гімнастка Вера Часлаўска сказала Рэнальду Іванавічу, што кіраўніцтва нашай каманды тады дапусціла вялікую памылку. Для яе галоўнай канкурэнткай у савецкай зборнай была я».



«Рэнальд Іванавіч не проста змяніў стыль спартыўнай гімнастыкі, ён стварыў свой стыль. Ён лічыў, што ўсе спартсмены пэўнацю па берыяне, таму вучыў нас рабіць высокія скачкі. Ён навучыў нас трымаць рукі прыгожа. У яго былі новы стыль, таму я і выйграла. І кожную ягоную навацыю мы адпрацоўвалі да добрага ўзросту. А ў трэнароў зборнай СССР быў адзін паказчык — хто больш камбінацый зробіць, той і лепш трэніроўца. Дык трэба не больш камбінацый рабіць, а правільна і лепш. Тры месяцы вучэбна-трэніровачнага збору перад Алімпійскімі гульнямі я правяла без трэнера, яго проста не ўзялі. Працавала сама, як магла. Калі Рэнальд Іванавіч, які прыехаў у Токіа турыстам, убачыў, у якой я форме, ён схпіўся за галаву».

«Я не ведаю, як на Алімпійскіх гульнях я змагла з усімі справіцца. У Токіа барацьба не на жыццё, а на смерць была паміж савецкімі і чэхаславацкімі гімнасткамі. Пасля першага спаборніцкага дня мы выйгралі ўсяго сем дзясятых, на другі дзень спаборніцтваў у нас было выступленне на брусах. Я павінна была выступаць трэцяй. Размяццка належным чынам у мяне не атрымалася. Тамара Маніна, якая разміналася перада мной, рабіла тое без накладак, без магнэзіі, таму я саслізгвала са снарада. Вырашыла не рызыкаваць і раз-

мінацца апошняй, але не ведала, што так нельга. Рэнальд Іванавіч толькі пальцам каля скроні пакрыўчыў. Пачынаюцца спаборніцтвы. Выходзіць Людміла Громава і падае. За ёй Тамара Маніна — зноў няўдача. Я павінна выходзіць трэцяй... Выходжу да брусоў, на якіх мне трэба зрабіць стойку з пералётам, паварот і саскок праз ніжнюю жэрдку. Ніколі не забудуся — я выйшла да жэрдак і проста іх не бачу. Такое нервовае напружанне, што я не ведаю, што мне рабіць. Я стаю... У зале мёртвае цішыня, усе чакаюць, што будзе. Усе ўбачылі, што дзве савецкія спартсменкі заваліліся, а калі зараз трэцяя заваліцца, то Чэхаславакія перамагла. Я не ведаю, што мне дапамог — ці Бог, ці маё

папрацаваць з маімі дзяўчынкамі. А калі вярнулася, ён папрасіў мяне аддаць яму Корбут. Я была не супраць».

«Каб быць трэнерам, трэба быць адукаваным чалавекам, трэба ведаць анатомію і фізіялогію, трэба разумець, што адбываецца з мышцамі, каб папярэдзіць траўмы. Трэнера па спартыўнай гімнастыцы трэба ведаць фізіку. У трэнерскай рабоце мне дапамагаву прыклад Рэнальда Іванавіча перад вачыма, зразумела, што я многаму ў яго навучылася. У Рэнальда Іванавіча вучыліся ўсе трэнеры. Напрыклад, Вікенці Дзмітрыев з Віцебска, які выхаваў Ларысу Петрыкі і Тамару Лазаковіч, Віктар Хамутоў, які выхаваў Антаніну Кошаль. Але разам з тым яго не прымалі як перадавіка і не ўсе хацелі пераймаць ягоны вопыт. А такіх фанатыкаў, як ён, ужо і няма. Рэнальд Іванавіч вельмі хацеў, каб я была трэнерам. І ён бачыў ува мне трэнера. Але ў мяне пачаліся канфлікты з калегамі. І я прыняла прапанову стаць выкладчыкам у фізкультурным тэхнікуме. Рэнальд Іванавіч, калі мяне бачыў, першае, што пытаўся: «Гультайка, ты калі пачнеш працаваць?».

«Калі часу табе не хопіць, лічы, што навучылася працаваць», — казалі мне мае старэйшыя калегі, калі на першым занятку ў тэхнікуме я дала студэнтам усё, што запланавала, а да канца занятку заставалася дзесяць хвілін. З тых часоў мне ніколі не хапала часу на работу са студэнтамі».

«Я не разумею, чаму, калі ў гімнастаў нічога не было, мы заваёўвалі медалі на Алімпійскіх гульнях. А калі з’явіліся зручныя залы, дзе круціцца — не хачу, спакойна падай, працуй на здароўе — спартыўная гімнастыка сшыла на нішто. Цяпер ёсць усё, але няма медалёў. Будучыні ў спартыўнай гімнастыцы і пакуль не бачу. Усё пачынаецца з малага. Музіць, калі школьным настаўнікам фізкультуры далі чымсьці ў другой чвэрці не праводзіць заняткі па гімнастыцы, тады ўсё і пачалося. Гімнастыка знікла ў школах і знікла ўсюды. Цяпер мы, выкладчыкі, павінны расказаць пра гімнастыку з нуля. А колькі часу ўжо ўпущана. Гімнастыка развіае ўсе якасці — каардынацыю, арыентацыю ў прастору, фізічна развіае, гэта аснова ўсіх відаў спорту. Але тое не хочучь разумець».

«Я ганаруся, што мая праца не прападае дарма, што я раблю нешта добрае і патрэбнае. Бываюць выкладчыкі, якія проста ставяць усім «залік» і жывуць спакойна. Я б таксама так хацела, але не магу. Ад мяне студэнты ўцякаюць, бо ведаюць, што трэба будзе працаваць, проста так я аднакні не стаю. Але са сваімі студэнтамі я застаюся ў сяброўскіх адносінах, яны вішуюць мяне з усімі святамі, прывязджаюць у госці, падтрымліваюць. Гэта самае важнае, на мой погляд».

Валерыя СЦЯЦКО,

г. Гродна.

Дзіцячы клуб «А1 Юніёр» АДКРЫТЫ ДЛЯ ЎСІХ АМАТАРАЎ ФУТБОЛА

Галоўнае — не вынікі, а задавальненне дзяцей

Нацыянальны алімпійскі стадыён «Дынама» зноў сабраў мноства людзей розных узростаў, завіраваў футбольнымі эмоцыямі і завінеў звонкімі галасамі. Здавалася б, што тут такога, калі для стадыёна гэта нармальна з'ява? Але гэтым разам на знакамітае ва ўсёй краіне поле выйшлі не прафесійныя спартсмены, а тыя, хто мае ўсе шанцы стаць ім і ў будучым, — дзеці, апантаня футболом. Дзіцячы футбольны клуб «А1 Юніёр» правёў Дзень адкрытых дзвярэй, які па традыцыі прымае стадыён «Дынама». Найлепшы фармат для такога мерапрыемства — адкрытая футбольная трэніроўка. Праўда, па атмасферы, якая панавала на стадыёне, атрымалася не трэніроўка, а сапраўднае свята.



чая зорка сусветнага ўзроўню», — заўважае ён.

Падчас трэніровак пад кантролем трэнеру клуба забівалі галы, перадавалі пасы, адпрацоўвалі прыёмы спачатку малодшыя футбалісты, затым старэйшыя. Але без справы не сядзеў ніхто. Арганізатары пастараліся задаволіць усе інтарэсы сучасных дзяцей. Побач з футбольным полем разгарнулася TikTok-арэна. Цікава, што захапляе сучасных дзяцей больш: футбол або TikTok? Акажылася, іх максімальна захапляе футбол у TikTok. На TikTok-арэне дзеці (ды і некаторыя дарослыя) з задавальненнем удзельнічалі ў футбольных чэлэнджах, здымалі ролікі, уважліва слухалі футбольных блогераў. Усе відэа, апублікаваныя ў сацыяльных сетках пад хэштэгам #A1JChallenge, удзельнічалі ў конкурсе «А1 Юніёр».

Ролікі, якія набралі больш за ўсё праглядаў, трансліраваліся на вялікім экране на стадыёне. Аўтары трох найлепшых атрымалі прызы. Якое футбольнае свята без турніру? Праверыць свае здольнасці ахвотныя маглі ў турніры FIFA на вялікім экране, у распараджэнні удзельнікаў свята быў і VR-футбол. Для аматараў рэальных, а не віртуальных забавак — таксама конкурсы. Прычым незвычайныя. Напрыклад, футбольны дартс па знаёмых правілах, толькі замест дроцкаў — футбольны мяч. А як наконт забіць мяч, калі на нагах валенкі ці гумовыя боты? Не абышлося і без танцаў — самыя энергійныя правяралі свае сілы ў турніры па Just Dance.

Заняткі футбольнага клуба «А1 Юніёр» праходзяць у Мінску на базе спартыўных устаноў і устаноў адукацыі, размеркаваных па ўсім



горадзе. Бацькі могуць выбраць лакацыю, зручную і ім, і дзецям. Але нават гэта не вырашальны фактар для выбару менавіта гэтага клуба. Галоўнае — адносіны трэнеру да дзяцей. На гэта звярнуў увагу Андрэй Бакавец. Яго сыны Арцём і Саша займаюцца ў «А1 Юніёр» ужо не першы год. «А1 Юніёр» падкупіў мяне адносінамі трэнеру да дзяцей і насычанай спартыўнай праграмай. Старэйшы сын займаецца з задавальненнем, ну а ў малодшага ўжо не было выбару. Клуб — гэта вялікая спартыўная сям'я. Таты таксама аб'ядналіся ў футбольную каманду. Мы пасябравалі, разам ходзім у паходы, ладзім мерапрыемствы. Я не ведаю, вырастуць мае дзеці прафесійнымі футбалістамі ці не, хоць такія мары, вядома, ёсць. Для нас, бацькоў, галоўнае не спартыўныя вынікі, а задавальненне дзяцей», — дзеліцца Андрэй.

Групы ў клубе фарміруюцца не толькі па ўзросце, але і па ўзроўні падрыхтоўкі. Трэнеры стараюцца знайсці індывідуальны падыход да кожнага маленькага спартсмена, эфектыўна развіць яго моцныя бакі. Каб пасля Дня адкрытых дзвярэй канчаткова зрабіць выбар на карысць «А1 Юніёр», можна таксама запісацца на бясплатную пробную трэніроўку.

Валерыя ХІЛЬКЕВІЧ.
Вераніка ХІЛЬКЕВІЧ.
УНП 190919521

Сярод удзельнікаў — 300 выхаванцаў клуба (усяго тут займаецца больш за 500 дзяцей) і каля 600 чалавек тых, хто зацікавіўся незвычайным футбольным мерапрыемствам. Абмежаванняў па ўзросце, узроўні фізічнай падрыхтоўкі і іншых паказчыках не было. Крытэрыі для ўдзелу ўсяго два — любіць да футбола і добры настрой. Былі нават тыя, хто робіць свае першыя крокі не толькі ў спорце, але і ў жыцці — дзеверы клуба «А1 Юніёр» адчынены для ўсіх.

«Мы здольныя знайсці падыход для дзяцей розных узростаў, розных характараў. Мы гатовыя кожнаму дзіцяці дапамагчы зацікавіцца спортам і правесці яго па гэтай сцежцы. Самыя перспектыўныя і здольныя ў будучыні змогуць знайсці сябе ў вялікім футболе і дасягнуць там поспехаў, а падмурак, закладзены ў нашым клубе, ім дапаможа. Тыя, у каго не атрымаецца стаць выдатным спартсменам, атрымаюць добрую фізічную базу, знойдуць сяброў і правядуць сваё дзіцтва весела і спартыўна. І ў гэтым наша галоўная мэта. Задача клуба — паказаць, што футбол

можа быць вельмі захапляльным і што тут знойдзецца месца для кожнага, хто ім цікавіцца», — адзначае Дзмітрый ШАХЛАВІЧ, старшыня праўлення футбольнага клуба «Юніёр».

Расказваць можна бясконца, але лепей паказаць. Менавіта з гэтай мэтай і праводзіўся Дзень адкрытых дзвярэй на стадыёне «Дынама». Адкрытыя трэніроўкі прайшлі непасрэдна на галоўным футбольным полі. Як заўважыў дырэктар Нацыянальнага алімпійскага стадыёна «Дынама» Аляксандр БУТ-ГУСАІМ, магчыма, гэтая пляцоўка стала першым футбольным полем для будучай зоркі сусветнага футбола. «Мы ўжо не першы год сумесна з А1 праводзім падобнае мерапрыемства. І вельмі радасна, што кампанія ўкладвае сродкі і сілы ў спорт, у дзяцей. Вельмі важна, каб нашы дзеці, у якіх вельмі шмат спакусы выглядае гаджэтаў, раслі актыўнымі і спартыўнымі. Зразумела, што нацыянальны алімпійскі стадыён прызначаны для вялікага спорту, але мы адкрытыя для ўсіх. Дай Бог, калі сёння на «Дынама» свае першыя крокі зрабіла буду-

Турнір, які не мае аналагаў

У канцы жніўня Лядовы палац Маладзечна прымаў гасцей. Хакеісты ва ўзросце да 12 гадоў паспрабавалі свае сілы ў чатырох дысцыплінах: хакеі, баскетболе, міні-футболе і эстафетным плаванні. Турнір па мнагаборстве сярод дзіцячых хакейных камандаў прайшоў ужо чацвёрты год запар. Гэтым разам у ім выступалі выхаванцы мінскага «Дынама-Джуніверс»,

салігорскага «Шахцэра», ДЮСХ хакейнага клуба «Гомель», аршанскага «Лакаматыва», ДЮСХ хакейнага клуба «Бабруйск» і маладзечанскага «Дынама». Пераможца вызначаўся па найменшай суме занятых месцаў у спаборніцтвах у кожным з чатырох відаў спорту. Першае месца ў выніку занялі гаспадары — хлопцы з «Дынама-Маладзечна».



гэта ўсё адна і тая ж гульня. У футболе і баскетболе ўсё пераносіцца з льдавой пляцоўкі на футбольную і баскетбольную.

«Дзеці павінны гуляць ва ўсё, гэта значыць калі ты гуляеш у футбол ці баскетбол, то і ў хакей згуляеш. Важнае разуменне самой гульні: дзе адкрыцца, дзе закрыцца, а дзе змяніцца. Усе нашы хлопцы ведаюць, што трэба рабіць. У сваю чаргу, лішні раз толькі карэкцірую і накіроўваю іх».

«Рыхтаваліся да турніру, настрой у камандзе быў добры, але, на жаль, сёння прайгралі, — рэзюмаваў гулец каманды «Дынама-Джуніверс» Леў ГАУРЫЛОВІЧ. — Таксама спаборнічалі з «Дынама-Маладзечна» ў футболе, але прайгралі з лікам 3:1. Паспелі яшчэ згуляць у футбол супраць салігорскага «Шахцэра».

У апошні дзень спаборніцтваў па выніках плавальнай эстафеты вызначылася выніковае размяшчэнне камандаў у мнагаборстве. Перамаглі гаспадары спаборніцтваў — юныя хакеісты «Дынама-Маладзечна». У тройку прызёраў увайшлі таксама хлопцы з Гомеля і мінскага «Дынама-Джуніверс».

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ,
фота аўтара.
г. Маладзечна.

«Галоўная мэта — гадаваць гарманічна развітых хакеістаў, — распавёў старшыня Федэрацыі хакея Беларусі Аляксандр БАГДАНОВІЧ. — Такія мультыспартыўныя турніры дазваляюць дзецям правесці сябе не толькі ў хакеі, дзе ўсё ўжо знаёма, але і ў іншых відах спорту. Прыемна, што гэты сусветны вопыт пераймаюцца ў нашых рэгіёнах, і сёння мы з вамі адкрываем такі класны турнір у Маладзечне. Жадаю ўсім камандам поспеху і, вядома ж, абысці без траўмаў, бо старт сезона ўжо зусім хутка!»



У першы дзень спаборніцтваў на льдавой арэне сустрэліся каманды «Дынама-Джуніверс» і маладзечанскага «Дынама». У выніку жорсткай барацьбы з лікам 3:2 перамога засталася за гаспадарамі арэны.

«Дзецям падабаецца, бо тут прадстаўлены даволі цікавыя гульнявыя віды спорту, — адзначаў трэнер

каманды «Дынама-Маладзечна» 2011 года Аляксандр ГРЭКОВІЧ. — Гэта, вядома, і хакей, і футбол, і баскетбол, і плаванне. Уся наша каманда атрымлівае задавальненне. Важна, што ёсць магчымасць паазймацца на стадыёне і на плоскасных збудаваннях. Гульнявыя віды спорту

самі па сабе дзецям лёгка даюцца. Бываюць і дастойныя проігрышы, але перамагаць заўсёды прыемна. Гуляць у хатнім турніры добра, бо тут адчуваецца падтрымка трыбун і гледачоў».

Гулец каманды «Дынама-Маладзечна» 2011 года Сцяпан ШАРАНГОВІЧ падзліўся ўражаннямі

ад перамогі: «Каманда не патрабуе ад мяне вялікай колькасці галоў. Я сам ад сябе патрабую — павінен забіваць, і амаль на ўсіх гульнях раблю гэта. Цяжкіх матчаў не бывае, ёсць толькі матчы, у якіх мы павінны перамагчы і выйграваць. У мяне было дзве шайбы, я проста абыграў саперніка і спакойна забіў, нават не напружваючыся». Па словах спартсмена, ён ужо не першы раз удзельнічае ў турніры. «Добра гуляць пры сваіх балецьчыках і групе падтрымкі. Нам становіцца лягчэй перамагаць. І турнір сам па сабе атрымаўся вельмі добры. У іншых відах спорту спаборнічаць са-

праўды гэтак жа, як і ў хакеі. Важна нідзе не прайграваць, а толькі перамагаць. Мне падабаюцца ўсе віды спорту, але з пералічаных — самы любімы ўсё ж такі хакей».

«З задавальненнем трэнірую ўсіх, але цяпер адкаваю за набор 2017 года, — расказаў трэнер каманды «Дынама-Джуніверс» Яўген ЛЯВОНАЎ. — Гэтым разам мы прыехалі другім саставам «Дынама» 2012 года на турнір. Я часта выходжу дапамагаць з гэтымі хлопцамі галоўнаму трэнеру, добра ведаю ўсіх. Задача ў нас заўсёды адна — выходзіць і перамагаць». На думку трэнера, няпрофільныя віды спорту —

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Оператор ЭТП	«Единая система электронных торгов»
Продавец	Государственное предприятие «Белоруснефть-Транс»
Предмет электронных торгов	
<p>Лот № 1: грузопассажирский вагон (WAGON) GAZ-2752, инвентарный номер № 31989 (по бух. учету), год выпуска – 2008, начальная цена – 548,04 бел. руб., включая НДС по ставке 20%. Местонахождение: Гомельская обл., Мозырский район, промзона Михалки Мозырь-11</p> <p>Лот № 2: автомобиль VOLKSWAGEN TRANSPORTER, инвентарный номер № 2241 (по бух. учету), год выпуска – 1999, начальная цена – 551,90 бел. руб., включая НДС по ставке 20%. Местонахождение: г. Гомель, ул. Пролетарская, 16А</p> <p>Лот № 3: грузовой специальный MAZ 533702-204 КО-529-08, инвентарный номер № 1632К (по бух. учету), год выпуска – 2004, начальная цена – 1506,71 бел. руб., включая НДС по ставке 20%. Местонахождение: Брестская обл., г. Кобрин, ул. Пролетарская, 187</p> <p>Лот № 4: автомобиль SKODA OCTAVIA, инвентарный номер № 655 (по бух. учету), год выпуска – 2008, начальная цена – 8400,00 бел. руб., включая НДС по ставке 20%. Местонахождение: Минская обл., г. Фаніполь, ул. Заводская, 9Д</p>	
Размер шага составляет 5 % от начальной цены лота (по всем лотам).	
Задаток 100 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с Республиканского унитарного предприятия «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь», р/с: BY88 BELB 3012 0027 8700 2022 6000 ОАО «Банк БелБЭЗ», УНП: 190318109, ОКПО: 37533622, БИК BELBY2X.	
Срок подписания договора купли-продажи: в течение 20 (двадцати) календарных дней после электронных торгов.	
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Победитель аукциона (президент на покупку) обязан подписать протокол о результатах аукциона; возместить Продавцу затраты на организацию и проведение электронных торгов в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи.	
Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки «Единая система электронных торгов», по электронной адресу: www.torgi.gov.by .	
Дата и время начала и завершения электронных торгов: с 02.10.2023 с 9.00 до 02.10.2023 16.00.	
Дата и время окончания приема заявок: по 29.09.2023 до 16.00 по адресу: www.torgi.gov.by .	
Извещение о проведении аукциона размещено на сайте: Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by в разделе «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА».	
Контактные данные: +375 (17) 200-73-33, +375 (17) 200-64-11, +375 (29) 249 56 43 (Продавец).	

ОАО «ГОМЕЛЬОБЛРЕКЛАМА» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по продаже имущества ОАО «РИТМ» (продавец) в лице управляющего в деле о банкротстве Насонова В.В. извещает о проведении **14 сентября 2023 года открытого повторного аукциона со снижением на 99,1 %** в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж.

Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 31.08.2023 по 13.09.2023 с 9.00 до 16.00.

Подробный перечень имущества в количестве 1 лота, порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участников торгов, порядок проведения аукциона и условия размещения на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by или www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 22.10.2022 г. № 208 (29830). Контактные данные: 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Гомельского филиала РУП почтовой связи «Белпочта» (продавец) извещает о проведении 13 сентября 2023 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 50 % по продаже имущества на праве хозяйственного ведения в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2-9

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи с НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка с НДС (20 %), бел. руб.
2	Автомобиль грузовой специальный фургон изотермический MAZ 4371 АФИК, регистрационный знак АЕ 6057-3 с инв. № 504340001, VIN Y39437100F0007199, находящийся по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, пр-т Речичский, 9А. Автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Требуется капитальный ремонт двигателя, коробка передач требует ремонта, тормозные диски и колодки изношены, коррозия на кабине, дверях и капоте, имеется прогиб внутренней обшивки крыши, коррозия днища. Пробег 560631 км	6 414,79	641,48

Продавец: Гомельский филиал РУП «Белпочта», 246048, г. Гомель-48, ул. Советская, 8.

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) осуществляется по контактному тел. 8 (0232) 29-38-97, Щеглов Сергей Николаевич.

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (Гомельский филиал РУП почтовой связи «Белпочта»); р/с BY35 АКВВ 3012 0210 2005 4310 0000, ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, БИК АКВВВУ2X, УНП 400395996, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 2 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления). Код назначения платежа – 40901 «Перечисление гарантийного взноса».
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 31 августа 2023 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Формы заявления и соглашения можно предварительно запросить у Организатора аукциона по электронной почте expert-usluga.by@mail.by.

Примечание: Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 11 сентября 2023 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения. Победитель аукциона либо единственный участник, согласный приобрести Лот по начальной цене, увеличенной на 5 % (далее – Претендент на покупку) обязан: подписать протокол о результатах аукциона; возместить Организатору аукциона затраты на организацию и проведение торгов; Продавцу затраты за публикацию в газете «Звезда» в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Узденский райагросервис» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ СТОЛОВОЙ с инв. № 623С-57842 общей площадью 83,6 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 625684211601000157 площадью 0,0467 га (право аренды по 2110) по адресу: **Минская область, Узденский район, Узденский с/с, д. Тычинки, ул. Молодежная, 19а.**

Начальная цена с НДС (20 %) – 6 120,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 612,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330 000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чапаева, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901, ОТНН.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 15 (пятнадцати) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает Продавцу затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.ino.by.

Аукцион состоится 04.10.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чапаева, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 02.10.2023 до 17.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11. Тел. для осмотра: 8 (01718) 68-6-73, 8 (029) 936-28-18.

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Компания «МогНаТ»

Аукцион состоится 15.09.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 700С-68770 – котельная, пл. – 687,6 кв. м; капитальное строение с инв. № 700С-68772 – мазуто-насосная, пл. – 41,0 кв. м; капитальное строение с инв. № 700С-91634 – склад, пл. – 44,2 кв. м; емкость металлическая 80 м³, инв. № 5283.

Лот № 1 расположен по адресу: г. Могилев, ул. Островского, 64, 64В, на земельном участке с кадастровым номером 740100000005005430 (пл. – 0,4562 га). Отдельный земельный участок под обслуживанием лота №1 не выделен.

Начальная цена продажи: 79 020,00 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 7 902,00 бел. руб.

Р/с для перечисления задатков BY85 ВАРВ 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Беларопробанк» г. Минск, БИК ВАРВВУ2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа 40901. Срок подачи документов для участия в аукционе: по 14.09.2023 до 11.00.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона ino.by. Доп. информация можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Аукцион состоится 20.09.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Лот № 1: изолированное помещение с инв. № 700D-85447 – нежилое изолированное помещение, общ. пл. 1478,4 кв. м; изолированное помещение с инв. № 700D-85854 – изолированное помещение образовательного, воспитательного и научного назначения, общ. пл. 744,9 кв. м; изолированное помещение с инв. № 700D-85857 – бомбоубежище, общ. пл. 184,9 кв. м; изолированное помещение с инв. № 700D-85450 – нежилое изолированное помещение, общ. пл. 42,3 кв. м.

Обременение: аренда. Лот №1 расположен по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Белинского, 3; 3-2, на земельном участке с кадастровым номером 740100000002000531 (площадь – 1,0722 га, право аренды, доля в праве 49/250). Отдельный земельный участок для обслуживания лота №1 не выделен.

Начальная цена продажи: 950 817,58 бел. руб. с учетом НДС. Размер задатка 95 081,76 бел. руб.

Р/с для перечисления задатков BY85 ВАРВ 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Беларопробанк» г. Минск, БИК ВАРВВУ2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа 40901. Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона ino.by.

Доп. информация можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by.

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by
Продавец	ОАО «Сбер Банк», 220030, г. Минск, пр-т Независимости, 32А-1
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by
Предмет электронных торгов: лот № 1 – капитальное строение, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Орша, ул. Комсомольская, 11А	
Здание банка (здание специализированное финансового назначения) общей площадью 1 495 кв. м, инвентарный номер 240/С-13688. Составные части и принадлежности: тамбур, подвал, чердак, гараж. Обременение: аренда. Подробная информация у Продавца	Начальная цена с НДС 20 %
557 224,70 бел. руб.	
Сведения о земельном участке с кадастровым номером 24240000001000572: назначение – для Оршанского отделения «Белпромстройбанка», предоставлен на праве постоянного пользования, общая площадь 0,0462 га	
Лот № 2 – капитальное строение, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Мозырь, ул. Ленинская, 2	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.
1 236 452,40	
Здание банка (здание административно-хозяйственное) общей площадью 2479 кв. м, инвентарный номер 330/С-12118. Составные части и принадлежности: подвал, крыльцо. Обременение: аренда. Подробная информация у Продавца	
Сведения о земельном участке с кадастровым номером 34150000001000141: назначение – строительство и обслуживание здания отделения ОАО «Белпромстройбанк», предоставлен на праве постоянного пользования, общая площадь 0,1636 га	
Дополнительная информация по лотам №1, 2: при приобретении предмета аукциона победитель аукциона или единственный участник аукциона заключает с Продавцом договор купли-продажи имущества, относящегося к предмету аукциона; по лоту № 1 на сумму 6 311,99 бел. руб., по лоту № 2 на сумму 11 691,39 бел. руб. Состав имущества и цены размещения на сайте организатора аукциона www.cpo.by и www.ipmtorgi.by	
Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47BELB 30120028500030226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после электронных торгов	
Условия оплаты предмета электронных торгов: не более 30 дней со дня заключения договора купли-продажи	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 0,7 % от цены продажи лотов №№1, 2	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента окончания победителя электронных торгов без объяснения причин снятия	
Предшествующее извещение о проведении электронных торгов по лоту №1 опубликовано в газете «Звезда» от 05.08.2023 г., по лоту №2 от 25.07.2023	
Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: 10.00 22.09.2023. Окончание торгов: 12.00 22.09.2023. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 21.09.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by
Контактные данные	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Аукцион состоится 20.09.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Лот № 1: изолированное помещение с инв. № 700D-85447 – нежилое изолированное помещение, общ. пл. 1478,4 кв. м; изолированное помещение с инв. № 700D-85854 – изолированное помещение образовательного, воспитательного и научного назначения, общ. пл. 744,9 кв. м; изолированное помещение с инв. № 700D-85857 – бомбоубежище, общ. пл. 184,9 кв. м; изолированное помещение с инв. № 700D-85450 – нежилое изолированное помещение, общ. пл. 42,3 кв. м.

Обременение: аренда. Лот №1 расположен по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Белинского, 3; 3-2, на земельном участке с кадастровым номером 740100000002000531 (площадь – 1,0722 га, право аренды, доля в праве 49/250). Отдельный земельный участок для обслуживания лота №1 не выделен.

Начальная цена продажи: 950 817,58 бел. руб. с учетом НДС. Размер задатка 95 081,76 бел. руб.

Р/с для перечисления задатков BY85 ВАРВ 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Беларопробанк» г. Минск, БИК ВАРВВУ2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа 40901. Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона ino.by.

Доп. информация можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by.

Перажытае

МАЕ ЛЮБІМЫЯ «ЧЫТАНКІ»

Усю вайну, дзе б ні была наша вялікая сям'я, мяне ніколі не пакідала цікавасць да кніг. Заўсёды, калі заходзіў у чыюсьці пешкаўскую хату, ці ў суседняй вёсцы Боркі, ці на хутары Буда, перш-наперш «шнарый» вачыма па сценах, па лаўках, па стале — мо ўбачу кнігу. Такая мая апантанасць у лепшым сэнсе гэтага слова мела рэальную аснову: маці навучыла мяне чытаць у чатырохгадовым узросце. І часта потым успамінала, як не даваў ёй спакою, прасіў дастаць хоць якую-небудзь «чытанку». Некаторыя гісторыі з ваеннага часу — пра гэтае маё захапленне.

НЯДОЎГАЯ РАДАСЦЬ

Памятаю, як у Будзе мне аднойчы па-шчасліла: нечакана ў адной хаце ўбачыў некалькі кніг. «Дайце мне хоць адну пачытаць, — ледзь не малюся. — Не згублю кнігу, прынасу вам назад».

Гаспадары даюць мне не адну, а дзве. Я бягу да Ладзіхінай хаты, радасна крычу маці:

— Вось кнігі мне далі ажно дзве. Пачытаем разам.

Потым маці ўспамінала:

— На жаль, сыночак, твая радасць тады адразу ж прайшла. Адна кніга была на польскай мове, другая — на рускай. Па-польска ты чытаць не умеў. Ну а руская была занадта сур'ёзна, зусім не для твайго ўзросту. І ніводнага малюнка. Мо два ці тры дні ты іх гартуў, гэта таксама давала табе задавальненне, а потым аддаў гаспадарам. Вельмі шкадаваў, што так і не змог прачытаць. І ўсё пра тых кнігах, якія чытаў раней, успамінаў. Ну, калі яшчэ нашу хату праклятыя немцы не спалілі...

ХАЛОДНАЙ ЗІМОВАЙ РАЇЦАЙ

А было так. У пачатку вайны наш бацька прынёс з Броннай Гары паўмеха розных кніг. І тут для мяне наступіла зусім новае жыццё, якое поўнацю мяне захапіла. Узнаўлю зараз найбольш важныя моманты — паводле ўспамінаў маці і асабіста маім.

...Халодная зімовая раіца. У нашай хаце нятульня і маркотна. Маці абірае бульбу, каб зварыць на сняданак, а я сяджу за сталом над кнігамі. На стале ледзь чадыць лампа, бо моцна ўкручаны кнот: вельмі ж беражом газу. Я ўтаропіўся ў кнігу, чытаю марудна, ледзь перабіраючы губамі. Кніга на рускай мове, я не паспеў яшчэ вывучыць усе літары. І часта прашу маці, каб падказала мне тую літару, якую не ведаю. Маці зусім не злуецца, наадварот, ахвотна мне памагае, усяляк падтрымлівае мой інтарэс да чытання. І радуюцца, што гэты інтарэс усё больш і больш ахоплівае мяне.

Чамусьці доўга не магу запамінаць рускую літару «и». Нават і цяпер, праз столькі гадоў, памятаю, як цяжка давалася мне гэтая «и», і я па-свойму злаўваю на яе за такое «непаслухмяства». А гэтых «и» ў рускай мове — большасць.

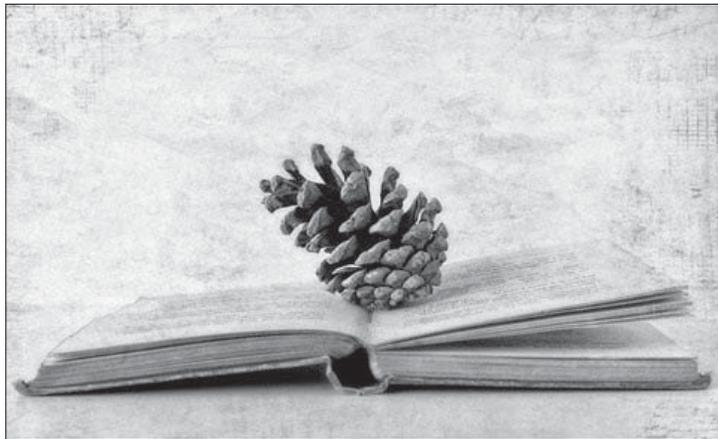
Я «СПАТЫКНУЎСЯ»

НА ЛІТАРЫ «И»

У хату заходзіць па нейкіх справах дзядзька Васіль, родны брат нашай маці.

— Чаму не спіш? — пытаецца і здзіўлена глядзіць на мяне.

— Ды вось, прачнуўся разам са мною — і адразу за кнігу, — гаворыць маці.



— Усё чытаеш і чытаеш, — працягвае дзядзька. — Хто ведае, добра гэта ці толькі вочы свае псуеш з дзяцінства. А ці зможаш, калі станеш дарослым, жыць з кніг? Ніхто табе не скажа, бо ніводнага такога чалавека цяпер у Пешках няма. Можа, у цябе нешта і атрымаецца. Ну, ладна, пачытай зараз мне ўголас. Паслухаю, як у цябе выходзіць.

Я ў поўнай разгубленасці. Упершыню з такой просьбай да мяне звяртаецца не маці, а хоць і свой, ды ўсё ж іншы чалавек. Пачынаю чытаць, вельмі стараюся, але ж атрымліваецца горш, чым калі чытаю маці.

А тут — слова з «и»: намагаюся ўспомніць, як называецца гэтая літара. Дарэмна. Расхваляваўся, усё вылецела з маёй галавы. Змоўк у поўнай роспачы.

— Ну, вось, зноў ты спаткнуўся на гэтай літары, — спышаецца маці ад печы мне на дапамогу. — «И» яна называецца, «і»...

Я, шчыра ўдзячны маці і каб дагадзіць дзядзьку Васілю, працягваю чытаць далей. Дзюк маці, з літарай «и» ўсё ў парадку. Але хутка на ёй «запнуўся». І па той прычыне, што на старонку кнігі ледзь падала зусім слабенькае святло лямпы.

— Ты ж малайчына, — нечакана кажа дзядзька Васіль і глядзіць мяне па галаве. — У кніжцы многа розных літар, а ты не ведаеш толькі адну. Чытай-чытай, хлопча, можа, і выйдзе з цябе добры грамадзец...

Дзядзька павярнуўся ад стала, патупаў да дзвярэй — яму трэба было нешта абмеркаваць з нашым бацькам, які корпаўся ў клуні. А я ледзь не заплакаў: у адказны момант зноў падвяла мяне тая самая «и». Выцер слёзы і пры слабым святле лампы «ўтаропіўся» ў кнігу. Спаць мне зусім не хацелася...

У МАЦІ — ТАЛЕНТ ПЕДАГОГА

Паволі, але настойліва і цяперліва, з пачуццём глыбокага хвалявання, здзіўлення і радасці ўваходзіў я ў цудоўны свет кнігі. Ужо тады, яшчэ зусім малы, я адчуваў: кніга для маёй душы, розуму. Калі падрос і пайшоў служыць у армію, пераконваўся ў галоўным: кніга — гэта ўсебаковае пазнанне самой чалавечай існасці, гісторыі развіцця грамадства, усяго, чым багатае, цікавае і часта вельмі няпростое наша жыццё.

Ужо потым, калі вучыўся ў Белдзяржуніверсітэце, працаваў у рэдакцыі «Звязды», прачытаў і занатаваў у сваім дзённіку словы вядомага савецкага педагога Васіля Сухамлінскага, якія ўзрушылі мяне да глыбіні душы. Вось яны: «Адной з ісцін маёй педагогічнай веры з'яўляецца бязмежная вера ў выхаваючую сілу кнігі. Школа — гэта перш за ўсё словы, кніга, жывыя чалавечыя адносіны. Кніга — гэта

магутная зброя. Разумная, натхнёная кніга нярэдка вырашае лёс чалавека».

Тады, да вайны, усё нашы пешкаўцы ведалі, як хутка і добра маці навучыла мяне чытаць. Успамінаю цяпер тыя матчыны ўрокі, мы іх называлі «чытанкамі», і думаю: быў у нашай маці талент педагога. Мо на тое воля і сіла Усывышняга. Бо маці не толькі па кніжках вучыла мяне чытаць. Свае «ўрокі» яна арганічна спалучала з песнямі — іх маці чула і запамінала назаўсёды, калі ў Першую сусветную вайну апынулася ў бежанцах пад далёкім рускім горадам Царыцын. А матчыны песні для кожнага дзіцяці, нават падлетка — гэта пачуццё, эмоцыі, хваляванні. Менавіта тое, што ўзрушае нашу душу і застаецца ў ёй, каб усё жыццё адгукацца і адгукацца.

ДЗІВОСНЫ СВЕТ ПАЭЗІІ

«Маміны» вершы — незвычайна хвалюючая з'ява ў маім дзяцінстве, якая ў памяці назаўсёды. Гэта асобная тэма. Зараз коротка толькі пра адзін выпадак. Часцей за ўсё маці чытала мне шырока вядомы верш Мікалая Някрасава, прысвечаны Міхаілу Ламаносаву. Памятаецца: «Скоро, сам узнаеш в школе. // Как арахангельский мужик, // По своей и Божей воле // Стал разумен и велик». Мне так падабаўся гэты верш, што ведаў яго на памяць і чытаў вельмі часта — услях, а то і проста сам пра сябе.

Верасень 1945 года. Увяснў ў Борках адчынілася пачатковая школа: чатыры класы ў хаце дзядзькі Барыса. На першым школьным уроку настаўніца пралапоўвае вучням расказаць хто што хоча. Ну, самае цікавае, што ўжо адбылося ў нашым жыцці. Я чытаю той самы верш Някрасава пра Ламаносава. Ды так здарова, без адзінай запінкі, што настаўніца мяне хваліць. І пятаецца, ці ведаю, хто напісаў такі цудоўны верш. «Гэта мамін верш», — адказваю. «Няхай пакуль будзе так», — усміхнулася настаўніца.

Праз творцы Някрасава, Пушкіна, Лермантава ці, як тады гаварыў, «маміны вершы», я прайшоў у дзівосны свет нашай беларускай паэзіі. Яна поўнацю захапіла мяне на ўсё жыццё, і тым шчаслівы. Бясконца люблю і захапляюся Янкам Купалам, Якубам Коласам, Максімам Багдановічам, Аркадзем Куляшовым, Пятрусьём Броўкам, Піменам Панчанкам, Максімам Танкам.

ПРА ЯКУБА КОЛАСА Ў ЕГІПЦЕ

І ўсё ж найперш — Якуб Колас. Пэўна, лёсам наканавана: многія вельмі цікавыя

Мы працягваем друкаваць успаміны ветэрана айчыннай журналістыкі, члена Саюза пісьменнікаў Беларусі, былога супрацоўніка «Звязды» Міхаіла ШЫМАНСКАГА. Ён — дзіця вайны, узнаўляючы са сваімі бацькамі, іншымі жыхарамі роднай вёскі Пешкі Бярозаўскага раёна многія падзеі, распавядае пра перажытае і неабыходна берагчы гістарычную памяць, каб не паўтарылася страшнае.

і важныя для мяне падзеі звязаны з імем нашага славутага песняра. Гэта адбываецца на працягу ўсяго майго жыцця. Падчас службы на Поўначы, у Савецкай Арміі. Калі чвэрць стагоддзя працаваў карэспандэнтам самай папулярнай у Савецкім Саюзе газеты «Известия». Яшчэ ў час майго падарожжа па Прыпяці, калі пабываў у хаце дзеда Талаша, сустрэўся з яго сынам і паспеў запісаць усё, што ён мне раскажаў.

Пры маім вандроўках па Кітаі і Егіпце, калі сярэд экзатыкі я распавядаў гідам пра не менш цікавую экзатыку нашага Палесся і як яе вобразна апісаў Якуб Колас. Гід — перакладчык нашай групы Амір, у свой час вучыўся ў Маскве, дасканала валодаў рускай мовай, слухаў мяне і захапляўся:

— Гэта ж у вашай Беларусі столькі лясоў! І мноства рэк і азёр. І так часта ідуць дажджы! Як жа ў вас здарова, калі ўсюды зялена, і якое натхненне было ў паэта Якуба Коласа ад такой прыгажосці!

«О, КРАЙ РОДНЫ...»

Відаць, я змог тады хоць крыху перадаць цудоўную вобразнасць коласавскай паэзіі, калі так узрушыўся Амір. Ды кожная лірычная душа адгукаецца трапяткім хваляваннем на глыбока пранікнёны радкі з паэмы «Сымон-музыка»:

*О, край родны, край прыгожы!
Мілы кут маім дзядоў!
Што мілей на свеце божым
Гэтых светлых берагоў,
Дзе бруянца срэбрам рэчкі,
Дзе бары-лясы гудуць,
Дзе мядамі пахнуць грэчкі,
Нівы гутаркі вядуць.*

Прабачце, шануюныя чытачы, але скажу пра вельмі асабістае, звязанае з імем Якуба Коласа. Яшчэ ў 1952 годзе, калі вучыўся ў восьмым класе, рэспубліканская газета «Піонер Беларусі» надрукавала мой верш, прысвечаны 70-годдзю нашага песняра. Публікацыя мела такое хвалючае для мяне значэнне, што хацелася б вярнуцца да яе. І тут не толькі маё асабістае. Многія пакаленні беларусаў, асабліва вясцоўцаў, раслі і выхоўваліся на багатай творчасці Якуба Коласа, напоўненай глыбокім гуманізмам, хваляваннем, пачуццём бязмежнай любові, шчырай адданасці нашай мілай Беларусі. Яна фарміравала і фарміруе цяпер характар і асобу спраўднага грамадзяніна, патрыёта сваёй радзімы. Як гэта важна, жыццёва неабходна ў наш тлумны, небяспечны час.

ДАРАГІ ЎСПАМІН

Напрыканцы гэтага аповеду зноў вярнуся да «чытанак». Заўсёды, калі раней з Мінска прыязджаў у свае Пешкі, абавязкова сустракаўся з дзядзькам Васілём. Паддоўгу сядзелі разам за сталом, дзядзька выпітваў у мяне, як жывецца ў самай сталіцы. Уважліва мяне слухаў і глядзёў на былога паўгалоднага і худага хлопчыка з пачуццём свайго асабістага задавальнення і нават гонару.

— Усё ж такі, Міша, кнігі вывелі цябе ў свет, — разважаў дзядзька. — А я і верыў у гэта. Помніш зімовыя «чытанкі»?

— А як жа. Іх нельга забыць.

— І я памню. Я цябе яшчэ тады хваліў, што з мноства літар ты доўга не мог вывучыць толькі адну. Гэта ж трэба — усяго адну. Вось бы мне твае здольнасці.

Мы абодва смёмся, нетаропка абедзем. Настрой у нас цудоўны, бо на стале не толькі смачныя вясковыя ласункі... Але і самыя дарагія успаміны пра маё любімыя «чытанкі»...

«СВЕТ СПАЗНАЕЦЦА НЕ ТОЛЬКІ НАВУКОВЫМІ МЕТАДАМІ, АЛЕ І ПРАЗ МАСТАЦКІ ВОБРАЗ...»

Вялікая гутарка з Аляксандрам РАДЗЬКОВЫМ

(Заканчэнне.

Пачатак у нумары
за 29 жніўня і 30 жніўня)

— У вашым творчым багажы цяпер ёсць незвычайная кніга — «Маленькія гісторыі вялікай сям'і», напісаная сумесна з вашай дачкой, паэтэсай Наталляй Ігнаценка. Цікава, яшчэ праца над адборам матэрыялу, бо ён жа вельмі шчыры, тычыцца сямейнага жыцця — ці ўзніклі спрэчкі, што выносіць на паказ чытачу, што не?

— Аповеды аб сваёй сям'і толькі знешне выглядаюць як тэма зразумелая і цікавая для шырокай чытацкай аўдыторыі. Сапраўды, кожная сям'я мае сваю гісторыю. А беларускія сем'і прайшлі праз гады сацыяльных узрушэнняў, крываваў войнаў, жыцця ў найцяжэйшых эканамічных умовах. Але было і захапленне ад вялікіх перамог, радасць ад мірнага жыцця, якое наладжваецца, гонар ад росквіту ў апошнія гады незалежнай беларускай дзяржавы. Колькі сямейных гісторыяў! Так і хочацца напісаць пра подзвігі, дасягненні, перажыванні, трагедыі сваіх блізкіх. Яны ж усе заслугоўваюць памяці пра сябе. Вось тут якраз і ўзнікае праблема. Сямейнае апавяданне цікава найперш самым бліжкім, а ці захопіць яно шырокае кола чытачоў — вялікае пытанне. Ды і колькасць гісторыяў пра сваіх родных толькі спачатку здаецца невывярчэннай. Варта ўзяцца за іх пісьмовы пераказ, і яны тут жа заканчваюцца. Ды і пісаць трэба ўмець.

«Развіваючы ідэю адукацыйна-патрыятычнага выхавання школьнікаў і студэнтаў, мы вырашылі арганізаваць сістэмныя экскурсіі па краіне, акрэслішы сем асноўных памятных мясцін, якія абавязаны наведваць кожны беларус. На адным у кожным рэгіёне. Але ж да знакавых мясцін трэба аднесці не толькі старажытныя гістарычныя, прыродныя і культурныя помнікі, але і сучасныя вытворчасці, якімі мы славімся ва ўсім свеце. Паспрабавалі спачатку вызначыць гэтыя мясціны. І адразу сутыкнуліся з непераадольнымі цяжкасцямі. Такіх аб'ектаў аказалася значна больш, і выбар з іх сямі найважнейшых пагражаў ператварыцца ў гарачыя і бясконцыя спрэчкі».

У нашай вялікай сям'і апавяданні адзіны пра аднаго знакавага. Людзі адукаваныя, з добрым гумарам, многія па працы маюць зносіны з шырокім колам цікавых людзей — заўсёды ёсць пра што пагаварыць. Відэаважна вылучаліся і выбітныя апавядальнікі, найперш наш старэйшы брат Уладзімір — сваімі афарыстычнымі выказваннямі і малодшы брат Мікалай — адметным народным гумарам. Прыяду ў якасці прыкладу аповед аб тым, як Мікалай, які жыў больш заможна, чарговы раз памянуў сваю легкавую машыну. Малодшы брат Віктар машыну ў той час купіць сабе ўвогуле няк яшчэ не мог. І адразу ж пасля пакупкі Мікалай тэлефануе Віктару:

— Віцка, я сабе машыну новую купіў! Ты рады?

Я смякаваў падобныя гісторыі, але не запісаў. Проста было не да гэтага. Займаўся навуковай працай, выкладаў па ўніверсітэце, займаўся сваімі дзецьмі. Але па



ступова стаў заўважаць, што такія гісторыі прыкмятае і пераказвае мая старэйшая дачка Наталля. У яе яшчэ атрымліваліся вершы. Дарэчы, першыя былі напісаны якраз на сямейныя тэмы. З часам Наталля стала выдаваць зборнікі сваіх вершаў, потым напісала некалькі кніг для дзяцей, набыла як пісьменніца пэўную вядомасць і заўсёды ў сямейным коле дзялілася сваімі назіраннямі аб жыцці членаў нашай усё большай сям'і. У яе трактоўцы гэтыя гісторыі ігралі своеасаблівымі фарбамі, былі па-мастацку аформлены і эфектна пададзены. І я пачаў яе падтурхоўваць да іх выдання ў выглядзе кнігі. Наташа доўга супраціўлялася. Яна, як ужо дастаткова вопытны пісьменнік, разумела, што такое выданне прадугледжвае нейкі арыгінальны падыход. Інакш кніга не выкліча ў чытачоў цікавасці. Сямейныя гісторыі ёсць ва ўсіх, прычым свае загадкава цікавейшыя за іншых.

Нам цяпер цяжка сказаць, каму першапачаткова прыйшла ў галаву гэтая думка, але мы вырашылі пісаць такую кнігу разам. Бацька і дачка, мужчынін і жаночы падыход, розныя пакаленні, строга дзелавы і мастацкі стыль выказвання, розны погляд на адны і тыя ж падзеі, мы нават папрасілі выдавецтва нас набраць розным шрыфтам. Думаю, што шмат у чым гэтая кніга нарадзілася дзякуючы старэйшаму сыну Наталлі, майму ўнуку Паўлу. Дзякуючы яму мы адчулі неверагодныя магчымасці новых інфармацыйных тэхналогій. Павел настроіў камп'ютарную праграму, якая дазволіла нам пісаць адначасова. Я бачыў, што піша Наташа, а яна — што ў дадзены момант я. І гэта пры тым, што я працаваў у Мінску, а яна — у Маскве.

Дзіўнае захапленне творчасцю! Здаралася, мы ўдваіх ляцелі — смакавалі гісторыі, апісвалі характары, успаміналі ўсе новыя і новыя здарэнні. А бывала, што сварылася, рэзка разыходзіліся ў ацэнках і падыходах у выкладанні матэрыялу. Спыніліся, здавалася, што ўжо не вернемся да гэтай працы. Але яна ўжо нас заняволіла. Праходзіў час, і мы зноў вярталіся да творчага палёту.

Кніга выйшла. Да яе выдання з цікавасцю паставілася кіраўніцтва і рэдактары «Мастацкай літаратуры». Нам бачылася, што яе добра прымуць чытачы. Увогуле, так і атрымалася. Тыраж кнігі разышоўся хутка. Але зусім нечакана для нас да гэтай працы даволі негатыўна паставіліся... сваікі. Навошта так гаварылі шчыра, некаторыя гісторыі стазілі, усё было не так, пра яны

напісалі зусім не тое... Цяжкая гэта справа, пісьменніцтва.

— Сёння ў Беларусі ўсё папулярней робіцца унутраны турызм — больш і больш маладых людзей ездзяць па нашай роднай краіне, адкрываючы для сябе яе замкі, храмы, сядзібы, капліцы, гістарычныя помнікі, а значыць, яе такую багатую і ўсё яшчэ не да канца спазнаную гісторыю... Якія гістарычныя помнікі Беларусі вам дарагія, якія вы для сябе аднойчы адкрылі і ўразіліся, куды б парайлі абавязкова з'ездзіць, каб лепей спазнаць родную Беларусь?

— У абавязкі міністра ўваходзіць рэгулярны прагляд прэсы. Гэта зваротная сувязь, грамадскі аналіз прынятых рашэнняў. І вось аднойчы мне на вочы трапілася нататка маладой мамы. Яна пісала, што яе муж — заўзятый рыбак, на выхадныя саджае яе і двух іх сыноў у машыну, і яны выязджаюць на рэчку або на возера. Пры гэтым заўсёды ў розныя месцы. Муж садзіцца на беразе і надоўга замірае з вудамі, хлапчुकі доўга на адным месцы сядзець не могуць, і ўзнікае праблема, чым іх заняць. А я, піша гэтая мама, па вонкавых прыкметах бачу, што кожны раз мы трапляем у памятных месцы. Дзесяці засталіся падмуркі ад старой сядзібы і побач запушчаны, але яшчэ пазнавальны парк, а ў гэтым месцы відэаважна ішла кровапралітная баі, да гэтага часу бачныя шнары-акопы, а тут, падобна, б'е з-пад зямлі старажытная крывічка. Мне б пра ўсё гэта раскажаць дзецям, але я нічога не ведаю пра гэтыя мясціны і нідзе не знаходжу паказальнікаў-падказак, каб прасякнёцца гісторыяй і прыгажосцю роднага краю.

Я раскажаў пра гэта калегам, і мы вырашылі распрацаваць адукацыйна-патрыятычную праграму «Жыву ў Беларусі і тым ганаруся!». Пацаць яе рэалізацыю з кожнай школы, дзе настаўнікі з дзецьмі і іх бацькамі для пачатку знайшлі б і абзначылі на карце ўсе памятныя і знакавыя месцы (прыродныя, гістарычныя, культурныя). Затым трэба было пазначыць іх ужо на мясцовасці — шылдачкай, агароджай, алтанкай. Мы планавалі з часам прыцягнуць да гэтай працы мясцовыя ўлады і нават структуры ДАІ для распрацоўкі і ўсталёўкі адпаведных дарожных паказальнікаў. І справа пайшла! Прынамсі, школы за гэтую працу ўзяліся з энтузіязмам. Да гэтай ідэі рэалізацыі патрыятычнага выхавання мяне ў свой час падвёў вядомы ў Беларусі археолаг Вячаслаў Фёдаравіч Капыцін. Ён са студэнтамі абышоў-аблазіў Верхняе Падняпроўе, пазначыўшы на карце і на мясцовасці ўсе археалагічныя помнікі гэтага рэгіёна. Днём — знясіпваўная праца з лапатай, назойлівая машкара і пякучае сонца, карпатлівыя навуковыя нататкі, а ўвечар ля вогнішча — займальныя аповеды аб плям'янах, якія здаўна засялялі нашы дабрадатныя і найпрыгажэйшыя мясціны, юшка, звараная тут жа на вогнішчы, песні пад гітару. Вось прадметнае выхаванне любові да сваёй зямлі, яе гісторыі, да людзей, якія яе тварылі. Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка студэнтам гістфака таксама ўдзельнічаў у гэтых археалагічных экспедыцыях пад кіраўніцтвам дацэнта Капыціна. Можна быць упэўненым, што і яны ўнеслі свой уклад у фарміраванне сапраўднай любові да Беларусі нашага Празідэнта.

Развіваючы ідэю адукацыйна-патрыятычнага выхавання школьнікаў і студэнтаў, мы вырашылі арганізаваць сістэмныя экскурсіі па краіне, акрэслішы сем асноўных памятных мясцін, якія абавязаны наведваць кожны беларус. Па адным

у кожным рэгіёне. Але ж да знакавых мясцін трэба аднесці не толькі старажытныя гістарычныя, прыродныя і культурныя помнікі, але і сучасныя вытворчасці, якімі мы славімся ва ўсім свеце. Паспрабавалі спачатку вызначыць гэтыя мясціны. І адразу сутыкнуліся з непераадольнымі цяжкасцямі. Такіх аб'ектаў аказалася значна больш, і выбар з іх сямі найважнейшых пагражаў ператварыцца ў гарачыя і бясконцыя спрэчкі.

У Мінску — Палац Незалежнасці, музей Вялікай Айчыннай вайны, трактарны завод, МАЗ, «Гарызонт», Валкі тэатр, Акадэмія навук...

У Мінскай вобласці — Нясвіж, Хатынь, Курган Славы, БелАЗ, парк «Вялікі Камень», Лінія Сталіна, Салігорскі калійны камбінат...

«Сямейнае апавяданне цікава найперш самым бліжкім, а ці захопіць яно шырокае кола чытачоў — вялікае пытанне. Ды і колькасць гісторыяў пра сваіх родных толькі спачатку здаецца невывярчэннай. Варта ўзяцца за іх пісьмовы пераказ, і яны тут жа заканчваюцца. Ды і пісаць трэба ўмець».

У Брэсцкай вобласці — Брэсцкая крэпасць, Белавежская пушча, Косаўскі замак, «Савушкін прадукт», археалагічны музей «Бярэсце», Камянецкая вежа, Ружанскі замак...

У Віцебскай вобласці — старажытны Палац, Аршанскі льнокамбінат, Летні амфітэатр «Славянскага базару», «Нафтан», мемарыяльны комплекс «Прырыў», Дом-музей Марка Шагала, Нацыянальны парк «Браслаўскія азёры»...

У Гродзенскай вобласці — Каложская царква, Стры замка, Мірскі замак, Лідскі замак, касцёл у Гервятах, Жыровіцкі манастыр, «Гроднаазот»...

У Гомельскай вобласці — Палац Румянцавых і Паскевічаў, музей прыроды ў Ляскавічах, «Гомсельмаш», Юравіцкі манастыр, Мазырскі нафтаперапрацоўчы завод, Жлобінскі металургічны завод, Рагачоўскі малочнакансервавы камбінат...

У Магілёўскай вобласці — Буініцкае поле, Магілёўская ратуша, Бабруйскае крэпасць, «Белшына», Горацкая акадэмія, «Магілёўхімвалакно», «Беларускі цэментны завод»...

У кожнай вобласці ўжо сем знакавых аб'ектаў! Дык гэта толькі на мой густ. Колькі па нашай краіне найпрыгажэйшых прыродных ландшафтаў, гістарычных помнікаў, аб'ектаў культуры і магутных сучасных прамысловых прадпрыемстваў?! Ёсць чым ганарыцца і ёсць што паказаць кожнаму беларусу і гасцям нашай краіны.

Наша праграма абавязкова наведвання сямі знакавых месцаў кожным беларусам затармазілася яшчэ і таму, што ў апошнія гады... беларусы сталі жыць лепш. Практична ў кожнай сям'і з'явілася легкавая машына, а то і не адна. Людзі сталі сям'ямі з задавальненнем падарожнічаць па краіне. Адпала неабходнасць сістэмнай арганізацыі калектывных аўтобусных экскурсій, як у савецкі час. Аднак планамерная праца над аднаўленнем і захаваннем помнікаў нашай нацыянальнай культуры актуальная. Кожны чалавек павінен ведаць і любіць сваю Радзіму.

Падрыхтавала
Людміла РУБЛЕўСКАЯ



РЭЛЬЕФНЫЯ І ТЫФЛАГРАФІЧНЫЯ

«Белкартаграфія» распрацоўвае новы для Беларусі напрамак — тактыльную картаграфію

Карты і атласы, якія выпускае «Белкартаграфія», зручна ўзяць з сабою падарожнікам і аўтаамадарам, па іх вучацца беларускія школьнікі і студэнты, а такія дапаможнікі на замежных мовах незамэнныя для іншаземных турыстаў. З 2021-га магчымасць «вучацца» свет рукамі спецыялісты прадпрыемства ствараюць і для тых, хто інакш пабачыць наваколле не можа.

Ва ўстановах адукацыі зарэгістравана 2662 школьнікі з абмежаванымі магчымасцямі на зроку. З іх 487 чалавек вучацца ў шасці школах-інтэрнатах.



Фота Алены ДАЎЖАНОК

Галоўны рэдактар прадпрыемства «Белкартаграфія» Галіна ЛЯХАВА.

СПОСАБ ПАЗНАЦЬ СВЕТ

Спецыялізаванае картаграфічнае прадпрыемства «Белкартаграфія», яким кіруе Іна Шлык, стварае навукова-даведачныя, турыстычныя, аўтадарожныя карты і атласы; атласы, насценныя карты і контурныя карты для навучальных устаноў; тэматычныя і прадстаўнічыя карты; карты і атласы на замежных мовах і шмат іншай картаграфічнай прадукцыі.

Карта — спосаб пазнаць свет. І з такім візуальным спосабам няма праблем у звычайных карыстальніках. А вось для людзей з абмежаванымі магчымасцямі (невідучых ці слабовідучых) такі падыход немагчымы. Каб пазнаецца з светам, ім патрэбны тактыльныя карты, рэльефныя выявы на якіх яны змогуць «вучацца» рукамі.

Стварэннем тактыльных і тыфлаграфічных карт прадпрыемства «Белкартаграфія» пачало займацца два гады таму, папярэдне вывучыўшы метадыкі

і распрацоўкі краін, дзе гэты напрамак ужо рэалізавана.

— Інфармацыя на картах прадстаўлена ў выглядзе рэльефнай выявы для людзей, якія не бачаць, але могуць адчуваць пальцамі. Гэта асабліва важна для адукацыйных устаноў, бо камплект картаграфічных дапаможнікаў, які дазваляе візуалізаваць інфармацыю, існуе па геаграфіі і гісторыі для ўсіх класаў школы і ВНУ, — расказала галоўны рэдактар прадпрыемства «Белкартаграфія»

Галіна ЛЯХАВА. — Пачаўшы стварэнне тактыльных карт, мы сутыкнуліся з адсутнасцю апрабаваных метадык па выбаце такой прадукцыі. Пэўныя распрацоўкі ў свеце існуюць, і спосабу стварэння тактыльных карт шмат, аднак няма вызначаных рэкамендацый, як гэта рабіць.



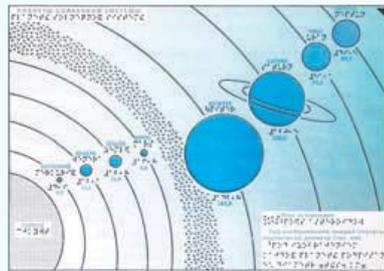
НА ПЛАСТЫКУ І МІКРАКАПСУЛЬНАЙ ПАПЕРЫ

Беларускія спецыялісты выбралі для сябе два спосабы. Друкаванне тактыльных карт на УФ-прынтары. Гэты метада дазваляе сумяшчаць каляровую выяву (для людзей з парушэннямі зроку) з рэльефным слоём (для невідучых), які ствараецца на пластыкавай аснове празрыстым лакам.

— Мы выбралі гэты спосаб, бо рэльефная выява тут не перашкаджае каляровай. Тыя, у каго слабы зрок, бачаць колер карты, а празрысты лак, які стварае інфармацыйны рэльеф для тых, хто не бачыць, не замінае ўспрымаць карту людзям, у якіх ёсць астаткавы зрок, — патлумачыла спецыяліст. — У рабоце выкарыстоўваюцца лакі і чарніла, якія хутка зацвердзяюць пад уздзеяннем ультрафіялету. Гэты метада дарагі, аднак яго перавага ў тым, што выява доўга захоўваецца на аснове, і картам, надрукаванымі на УФ-прынтары, могуць карыстацца як невідучыя, так і людзі з астатковым зрокам.

Друкаванне рэльефнай выявы з дапамогай р.і.а.г-печы — другі спосаб, апрабаваны супрацоўнікамі «Белкартаграфія». Рэльефная выява такім метадам ствараецца з чорнай фарбы, якая наносіцца на мікракапсульную рэльефную паперу, а пад уздзеяннем высокай тэмпературы ў печы выява робіцца рэльефнай.

— Гэты спосаб крыху горшы за папярэдні, бо празмернасць чорнага колеру крыху рабіць. Невідучыя гэтага не бачаць, аднак слабовідучым перашкаджае ўспрымаць інфармацыю.



ФІЗІЧНАЯ КАРТА БЕЛАРУСІ І ПЛАНЕТЫ СОНЕЧНАЙ СІСТЭМЫ

Візуальна тактыльная карта выглядае нібыта і проста, аднак за яе выбарам стаць вялікая праца. Ствараючы тактыльныя карты, спецыялісты «Белкартаграфія» працуюць разам з тыфлапедагогамі 188-й школы Мінска. Яны ўжо пратэсціравалі і стаючаю ацанілі эксперыментальныя работы: тактыльную карту «Рэспубліка Беларусь. Фізічная карта» і схему «Планеты Сонечнай сістэмы».

Завяршаецца работа па адаптацыі вучэбнага атласа для 4 класа «Чалавек і свет. Мая Радзіма Беларусь». Для відучых дзяцей гэта звычайны друкаваны атлас, а для невідучых ён будзе зроблены ў выглядзе альбома карт, паведамліла Галіна Ляхава:

— Пры гэтым трэба ўлічваць магчымасці слабовідучых дзяцей, бо яны не могуць успрыняць столкіж матэрыялу тактыльна (у выглядзе знакаў) на адной карце, як відучыя дзеці. Немагчыма ўказаць, напрыклад, на палітыка-адміністрацыйнай карце краіны 118 раёнаў, якія абазначаны ў звычайным атласе. Таму для невідучых адну карту прыходзіцца дзяліць на чатыры-пяць асобных і на іх ўказаць пэўную інфармацыю. На адной, напрыклад, абазначаны межы абласцей, на іншай — гідраграфія (асноўныя рэкі), на трэцій — асноўныя гарады абласцей і г. д. Тое ж самае і са спецыяльнай вучэбнай і мастацкай прадукцыяй для людзей з праблемамі зроку, якая ў Беларусі выпускаецца з 1997 года. Замест аднаго падручніка можа быць некалькі шрыфтаў Брайля.

На прадпрыемстве і далей будзе прадоўжана работа па стварэнні тактыльнай прадукцыі, каб для вучняў з абмежаванымі па зроку былі створаны роўныя са звычайнымі школьнікамі ўмовы.

Ірына СІДАРОК, Алена ДАЎЖАНОК.

УНП 190024351

Рэдакцыя газеты «Звязда» выказвае падзяку за ўдзел у падрыхтоўцы матэрыялу дырэктару РУП «Белкартаграфія» Іне ШЛЫК.

МАРА АБ НЕБЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Адзін з маіх самых яркіх успамінаў дзяцінства — як сям'ёй ездзілі на поле: мы, дзеці, запускалі ў неба паветраных змеяў, а тата — свае самалёткі, — кажа Вераніка. — Яны хоць былі і невялікія, але мелі сапраўдны рухавік, які трэба было запраўляць бензінам.

Захаліўшы канструяваннем Мікалай Качан яшчэ са школы, з 12 гадоў займаўся ў авіямадэльным гуртку, разам з іншымі хлопцамі ездзіў на зборы.

— Да 50 гадоў тата працаваў звычайным кіроўцам аўтакарана. З яго ўдзелам у 70—80-х было пабудавана шмат прамысловых будынкаў, аэрапорт Мінск-2, — распавядае Вераніка. — Калі тату споўнілася 50, я спытала ў яго: «Ці ёсць у цябе нейкая мара?» І ён прызнаўся, што ў маладосці трыніў аб небе. Казаў, што калі б пазней сустрэў маму, то стаў бы лётчыкам. Але з'явіліся дзеці і прыйшлося думаць не пра мару, а аб тым, як пракарміць сям'ю... і, што вы думаеце, неўзабаве пасля той размовы я выпадкова даведалася, што тата знайшоў курсы, дзе навучацца пілотаў. Вы бы бачылі, з якім энтузіязмам ён хадзіў туды на заняткі ды рыхтаваўся да экзаменаў. У выніку паспяхова здаў іх і атрымаў пасведчанне пілота. Распавядаў, што вучыўся з людзьмі, у якіх былі свае прыватныя самалёты. Ніколі не забуду, як, калі мы з будучым мужам скакалі з парашутам, ён падтрымліваў мяне з кабіны пілота.

Нейкі час Мікалай Дзмітрыевіч працаваў у Мінскім авіяцыйным тэхнічным вучылішчы грамадзянскай авіяцыі ў канструктарскім бюро, збіраў самалёты, потым стаў інструктарам і навучаў лётнай справе курсантаў.

— Аднойчы, калі мае дзеці былі яшчэ маленкімі, мы ездзілі да таты на працу на экскурсію, гэта было вельмі цікава. Але самым



незабытым уражаннем для ўсёй нашай сям'і стаў юбілей маёй бабулі. Тата вырашыў зрабіць на 85-годдзе сваёй мамы сорпрыз — і прыляцеў у вёску Каліта, што ў Чэрвеньскім раёне, на самаробным двухмесным самалёце. Першай справай прапанаваў пакрыжыць з ім над вёскай імнічніцы. Бабуля адмовілася, аб чым потым моцна шкадавала. У выніку з татам паляцела я. Гэта было нешта неверагоднае. З усёй вёскі сабраліся людзі: хто — на кані, хто — на веласіпедзе. Было такое адчуванне, што бабуля памаладзела гадоў на 20 — столкі было на яе твары захвалення, эмоцыі.

— А можна мне паляцець з вашым татам? — пацікавілася я, уяўляючы, які неверагодны можа атрымацца фотарэпартаж для газеты.

— На жаль, гэта немагчыма. Тата перанёс складаныя аперацыі на галаўным мозгу. Атрымаў групу інваліднасці. Яму цяпер нельга кіраваць самалётам, — на вочы Веранікі

наворочваюцца слёзы. — Тату 69. І я вельмі рада, што ён паспеў спраўдзіць мару ўсяго свайго жыцця — узняцца ў неба. Бо да 50 гадоў ён ні разу не лётаў на самалёце, нават у якасці пасажыра... Я да глыбіні душы ўдзячна тату за тое, што ён паказаў нам, сваім дзецям і ўнучкам, што не трэба баяцца, што на шляху да заповітнай мары ўзросце не перашкода. Гэтая гісторыя, спадзяюся, будзе маяком не толькі для нашай сям'і, але і для ўсіх людзей, якія працятаюць гэты артыкул.

Дарчы, муж Веранікі Піванковай у дзяцінстве захапляўся спортам. А потым сышоў у бізнес. Шмат гадоў усю энергію і час прысвячаў рабоце. І вось, натхніўшыся ў тым ліку і прыкладам цесця, у свае 45 загісаўся на курсы, дзе навучаюць фітнес-інструктараў.

— Ён пайшоў вучыцца не для таго, каб змяніць работу, — удакладняе Вераніка. — У першую чаргу для сябе, каб павысіць узровень ведаў у гэтай тэме, бо апошнім часам ён актыўна трыніўся ў спартзале. А яшчэ, дзякуючы нашым сямейным падарожжам па Беларусі, падчас якіх мы пазнаёміліся з рознымі цікавымі людзьмі, муж адрадыў сваю даўнюю мару і цяпер праходзіць курсы па давінгу, каб атрымаць сертыфікат і паглыбляцца пад ваду ў любым пункце свету. Я яго падтрымліваю, як падтрымлівала і свайго тату, калі той ішоў да сваёй мары. Бо разумеем, што для мужчыны вельмі важна мець захапленне, ад якога свецяцца вочы. Гэта дае зарад энергіі не толькі яму, але і ўсёй сям'і. У нас з мужам чымсьці дзяцелі. Калі яны бачаць, што бацькі чымсьці захаплены, у іх таксама з'яўляецца патрэба чымсьці захаплення. Бо ў іх перад вачыма ёсць жывы прыклад, які з'яўляецца падмуркам у выхаванні. Педагаг і шматдзетны тата Юген Ісачанка, ці проста дзядзька Жэня, з якім я арганізавала сустрэчы ў нашым горадзе, пастаянна аб гэтым кажа.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.
Фота з архіва герояў.

Сезон на бобра і выдру

З 1 верасня адкрываецца палыванне на бобра і выдру, якое працягнецца да 31 сакавіка.

Здабыча бобра і выдры дазваляецца як ружэйным (з засады, з падыходу, з пад'езду з маламерных суднаў, на норах), так і безружэйным (на норах, з выкарыстаннем капканна або пастак (акрамя петляў) спосабамі, інфармуе Дзяржаўная інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету.

У якасці прылад палывання дазваляецца выкарыстоўваць наразную палыўнічую зброю з дульнай энергіяй кулі звыш 1500 жоўляў, гладкаствольную зброю з патронамі з кулямі кі карчэцям, палыўнічыя лукі і арбалеты, пры палыванні з пад'езду — маламерныя судны без рухавіка або з непрацоўчым рухавіком, палыўнічы сабак (акрамя ганчакіў і хартоў), капканы, пасткі (акрамя петляў).

Палыванне дазваляецца як у светлы, так і ў цёмны час сутак. Пры безружэйным палыванні з капканамі або пасткамі ў устаноўку (зняцце), праверка, настаўляненне і выманне здабытых жывёл дапускаецца толькі ў светлы час сутак. Ружэйнае або безружэйнае палыванне на норах, а таксама ружэйнае палыванне з пад'езду з маламерных суднаў дапускаецца толькі ў светлы час сутак.

У Дзяржінспекцыі звяртаюць асаблівую ўвагу палыўнічых, што ружэйнае палыванне на бобра і выдру ў цёмны час сутак дазваляецца спосабамі з засады, з падыходу і толькі па разавых палыўнічых пуцёўках да дазволу (тэрмінам дзеяння не больш за 24 гадзіны), а таксама з абавязковым прызначэннем і ў прысутнасці кіраўніка палывання.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Би энд Би иншуренс Ко», г. Минск, ул. Я. Коласа, 38. Тел. + 375 29 688-04-88
Предмет аукциона	
Лот № 1	
Административно-торговое помещение (500/D-7023833) 733,5 кв. м. Адрес: г. Минск, ул. Замокая, д. 33-6	
Начальная цена лота № 1 (с НДС 20%) – 2 241 600,00 бел. руб. Шаг аукциона – 112 080,00 бел. руб.	
Лот № 2	
Кабинеты 87,9 кв. м с открытой автостоянкой пл. 523 кв. м (500/D-708041778). Адрес: г. Минск, ул. Замокая, д. 33-1а	
Начальная цена лота № 2 (с НДС 20%) – 356 400,00 бел. руб. Шаг аукциона – 17 820,00 бел. руб.	
Порядок ознакомления: в рабочие дни по предварительному согласованию, тел. +375 (29) 680-80-99 (Шубко Юлия Владимировна)	
Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидир. юрид. лица с публичных торгов, утвержденных постановлением Собрания РБ от 9 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией можно ознакомиться на сайте организатора аукциона ipmtorg.by	
В случае регистрации на аукцион одного участника, предмет аукциона может быть продан данному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%	
Задаток 1% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценок»	
Срок заключения договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты предмета аукциона: предмет аукциона должен быть оплачен покупателем в течение 20 (двадцати) рабочих дней со дня проведения аукциона	
Победитель аукциона либо единственный участник, увеличивший приобретение предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить организатору аукциона вознаграждение 3% от цены продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона	
Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» 28.07.2023	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Дата и время проведения аукциона	03.10.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценок»
Дата и время начала и окончания приема заявлений	С 09.00 31.08.2023 до 17.00 02.10.2023 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценок»
Контакты: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06, auction@ipmconsult.by	

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

ИНФОРМИРУЕТ

о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Гродненскому городскому филиалу Гродненского областного потребительского общества

Аукцион состоится 02.10.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 400/С-165157 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование – склад), площадью 112,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Озерское, 165 с оборудованием (шлабгаум, механические ворота).	
	ЛОТ № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000001006838, площадью 0,0304 га (назначение – земельный участок для строительства и обслуживания здания склада), по адресу: г. Гродно, ш. Озерское, 165. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель в виде сервитута на неопределенный срок без оплаты с целью прохода и проезда в любое время суток, площадью 0,0033 га.	
	Условия проведения аукциона: - оплату за приобретаемый объект производить путем перечисления денежных средств на расчетный счет Продавца, а также иными способами, не противоречащими действующему законодательству Республики Беларусь; - расходы по государственной регистрации договора купли-продажи, перехода права собственности возлагаются на Покупателя; - право собственности переходит к Покупателю после полной оплаты, передачи объекта и государственной регистрации данного права в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»; - документом, подтверждающим передачу имущества, является акт приема-передачи	
	Начальная цена продажи	45 018,24 руб. (сорок пять тысяч восемнадцать рублей двадцать четыре копейки) с учетом НДС
	Сумма задатка	4 501 руб. (четыре тысячи пятьсот один рубль)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBY2X, УНП 500833225	
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 28.09.2023 г. до 15.00	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auktiony		

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorg.by
Предмет электронных торгов – имущество, реализуемое одним лотом Местоположение: Брестская обл., Березовский р-н, Березовский с/с, 18	
Дом гостиничного типа № 2 (здание гостиниц, мотелей), инвентарный номер 120/C-21379, общая площадь, 151,5 кв. м. Составные части и принадлежности: беседка, навес, два забора, калитка, ворота, дворовое покрытие.	
В состав лота входит иное имущество. Перечень размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorg.by , www.cpo.by	
Сведения о земельном участке 12088070002000019: предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания дома гостиничного типа № 2 общей площадью 0,1488 га	
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок заключения договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета электронных торгов: победитель аукциона или единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% (далее – единственный участник аукциона), обязан произвести оплату в размере 100% стоимости имущества не позднее 5 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorg.by	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в размере 0,6% от цены продажи в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов	
Передана предмета аукциона победителю торгов (единственному участнику), заключившему договор купли-продажи, производимый по акту приема-передачи в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента полной оплаты стоимости имущества	
Победителю торгов (единственному участнику) обратиться за государственной регистрацией перехода права собственности на недвижимое имущество после передачи ему имущества в установленном порядке	
Расходы, связанные с организацией и проведением торгов, заключением договора купли-продажи, в том числе оплатой государственной пошлины, государственной регистрации договора и перехода права собственности на недвижимое имущество, с удостоверением сделки, включая оплату государственной пошлины; с государственной регистрацией автомобиля несет победитель аукциона (единственный участник аукциона), заключивший договор купли-продажи	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Дата и время начала и окончания электронных торгов:	в 11.00 12.09.2023 до 12.00 12.09.2023.
Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема заявок:	по 11.09.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by
Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by	

Торги в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Аэростар»

Извещение о проведении 2 октября 2023 года открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ООО «Аэростар»

Предмет торгов № 1: устройство транспортное Начальная цена: 10 667,60 руб. (включая НДС по ставке 20% - 1 777,93 руб.) Сумма задатка: 533 руб. Шаг аукциона: 300 руб.	Сумма задатка: 642 руб. Шаг аукциона: 350 руб.	Начальная цена: 2 520 руб. (включая НДС по ставке 20% - 420,00 руб.) Сумма задатка: 126 руб. Шаг аукциона: 75 руб.
Предмет торгов № 2: шкаф сушильный промышленный Начальная цена: 2 666,92 руб. (включая НДС по ставке 20% - 444,49 руб.) Сумма задатка: 133 руб. Шаг аукциона: 80 руб.	Предмет торгов № 6: машина укупорочная Начальная цена: 18 120,00 руб. (включая НДС по ставке 20% - 3 020,00 руб.) Сумма задатка: 906 руб. Шаг аукциона: 450 руб.	Предмет торгов № 11: лосьон антибактериальный для рук «Антиковид» 5 л в количестве 1079 бутылок Начальная цена: 3 000,00 руб. (включая НДС по ставке 20% - 500,00 руб.) Сумма задатка: 150 руб. Шаг аукциона: 90 руб.
Предмет торгов № 3: котел для варки Начальная цена: 35 555,55 руб. (включая НДС по ставке 20% - 5 925,93 руб.) Сумма задатка: 1 777 руб. Шаг аукциона: 780 руб.	Предмет торгов № 7: машина этикетировочная Начальная цена: 3 120,00 руб. (включая НДС по ставке 20% - 520,00 руб.) Сумма задатка: 156 руб. Шаг аукциона: 90 руб.	Предмет торгов № 12: лосьон антибактериальный для рук «Антиковид» 1 л в количестве 5991 бутылка Начальная цена: 4 680,00 руб. (включая НДС по ставке 20% - 780,00 руб.) Сумма задатка: 234 руб. Шаг аукциона: 140 руб.
Предмет торгов № 4: котел для разваривания с нагревом Начальная цена: 35 555,55 руб. (включая НДС по ставке 20% - 5 925,93 руб.) Сумма задатка: 1 777 руб. Шаг аукциона: 780 руб.	Предмет торгов № 8: разливочная машина Начальная цена: 11 400,00 руб. (включая НДС по ставке 20% - 1 900,00 руб.) Сумма задатка: 570 руб. Шаг аукциона: 280 руб.	Предмет торгов № 13: гель антибактериальный для рук «Корона» 0,1 л в количестве 6593 бутылки Начальная цена: 1 800,00 руб. (включая НДС по ставке 20% - 300,00 руб.) Сумма задатка: 90 руб. Шаг аукциона: 50 руб.
Предмет торгов № 5: сатуратор УНА-6 Начальная цена: 12 853,91 руб. (включая НДС по ставке 20% - 2 142,32 руб.)	Предмет торгов № 9: установка упаковочная Начальная цена: 1 680 руб. (включая НДС по ставке 20% - 280,00 руб.) Сумма задатка: 84 руб. Шаг аукциона: 50 руб.	Предмет торгов № 10: этикетировочный автомат 60060000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLMRBY2X, получатель – ООО «Аэростар», УНП 100375899.

Местонахождение: территория ОАО «МПКО», район агрогородка Гатowo, Минский район, Минская область.

Продавец имущества: Общество с ограниченной ответственностью «Аэростар» (адрес: 220116, г. Минск, а/я 49).

Организатор торгов: Общество с ограниченной ответственностью «Аэростар» (адрес: 220116, г. Минск, а/я 49).

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает стоимость приобретенного имущества в течение пяти банковских дней с момента подписания договора купли-продажи имущества.

Договор купли-продажи имущества заключается не позднее следующего рабочего дня после проведения аукциона.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе проведения аукциона (договор о задатке), внесенные в установленном порядке задаток (задатки) по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копия свидетельства о регистрации и подлинник для заверения (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копия платежного документа о внесении задатка с отметки банка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на счет ООО «Аэростар» не позднее 29 сентября 2023 г. на расчетный счет № BY08OLMP301200009

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (единственному участнику аукциона) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи имущества заключается с победителем торгов не позднее следующего рабочего дня после проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (единственным участником аукциона) в течение пяти дней после подписания договора купли-продажи.

Торги проводятся 2 октября 2023 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, дом 24а, помещение 1а, каб. 13.

Приним документов с 31.08.2023 по 29.09.2023 включительно.

Консультации по вопросам участия в торгах и по вопросу ознакомления с продаваемым имуществом осуществляются в рабочие дни с 11.00 до 13.00 и с 15.00 до 17.00 по телефону +375296202005.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Витко-Агро» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом:

- гаража-склада с инв. № 640/С-26963 общей площадью 325,9 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 624650100001009370 площадью 0,1200 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Слуцк, пер. Железнодорожный 3-й, 19Б;
- здания склада с инв. № 640/С-26965 общей площадью 377,9 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 624650100001009371 площадью 0,0931 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Слуцк, пер. Железнодорожный 3-й, 19А;
- здания склада с инв. № 640/С-26968 общей площадью 483,8 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 624650100001009369 площадью 0,0708 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Слуцк, пер. Железнодорожный 3-й, 19.

Начальная цена с НДС (20%) – 166 080,00 бел. руб.
Задаток 10% от начальной цены – 16 608,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPBS301210826001693 30000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPBSBY2X, УНП 609324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающего затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится 03.10.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 29.09.2022 до 17.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11. Тел. для осмотра 8 (033) 668 83 17.

УНП 60043245

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Хирменор».

Аукцион состоится 29.09.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона, начальная цена продажи. Сумма задатка	<p>Лот 1:</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120371 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – гаражи – бытовые помещения), общей площадью 1423 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Г;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160710 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженность 224,40 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, канализационная сеть к зданию 6Г;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160711 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженность 71,7 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, водопроводная сеть к зданию 6Г;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160713 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть (ливневая)), протяженность 38 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, канализационная сеть (ливневая) к зданию 6Г;</p> <p>- озеленение территории (липа – 5 шт., береза – 1 шт., ясень – 1 шт., вишня – 3 шт., тополь – 1 шт.)</p> <p>Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000001010705, площадью 0,9939 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания специализированного автомобильного транспорта), расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Г. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в санитарно-защитной зоне организации, сооружений и иных объектов, код – 8.1, площадью 0,9939 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах линий связи и радиодификации, код – 5.1, площадью 0,0254 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0286 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений теплоснабжения, код – 5.6, площадью 0,0286 га.</p> <p>Начальная цена продажи лота – 97901,81 р. (девятьсот семь тысяч девятьсот один рубль восемьдесят одна копейка) с учетом НДС. Сумма задатка – 9 790 р. (девять тысяч семьсот девяносто рублей)</p>
---	--

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона, начальная цена продажи. Сумма задатка	<p>Лот 2:</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120364 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – цех пропитки древесины), общей площадью 1600,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120369 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад фенолоспиртов), протяженность 103,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, канализационная сеть № 6Д/4;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120365 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – пилорама), общей площадью 146,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д/1;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-99179 (назначение – здание специализированное энергетики, наименование – ЦТП), общей площадью 51 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д/3;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120358 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – материальный склад цемента – цех приготовления шпатлевки), общей площадью 58,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д/2;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120359 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – полигон железобетонных изделий), общей площадью 1279,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д/5;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160747 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства – слоботочные сети), протяженность 23,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, слоботочные сети к зданию 6Д;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160748 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженность 242,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д, водопроводная сеть;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160727 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть (ливневая)), протяженность 207,5 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д, водопроводная сеть;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160746 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженность 135,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, канализационная сеть к зданию 6Д;</p> <p>- озеленение территории (Озеленение территории (ива плакучая – 5 шт.); смость – 58 куб. м (2 шт.)).</p> <p>Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000001010704, площадью 0,9508 га (назначение – земельный участок для обслуживания объектов обрабатывающей промышленности, здания специализированного энергетики, складов, хранилищ), расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в санитарно-защитной зоне организации, сооружений и иных объектов, код – 8.1, площадью 0,9508 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах линий связи и радиодификации, код – 5.1, площадью 0,0040 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0220 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений теплоснабжения, код – 5.6, площадью 0,1754 га.</p> <p>Начальная цена продажи лота – 332 347,56 р. (триста тридцать две тысячи триста сорок семь рублей пятьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 33 234 р. (тридцать три тысячи двести тридцать четыре рубля)</p>
---	--

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона, начальная цена продажи. Сумма задатка	<p>Лот 3:</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120362 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад), общей площадью 1020,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120368 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – арочный склад № 1), общей площадью 457 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е/2;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-120367 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – арочный склад № 2), общей площадью 457 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е/3;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-99178 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – гараж), общей площадью 74,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е/1;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160715 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженность 93,6 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, водопроводная сеть к зданию 6Е;</p> <p>- капитальное строение, инв. № 400/С-160726 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть (ливневая)), протяженность 208,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е, канализационная сеть (ливневая);</p> <p>- озеленение территории (береза – 3 шт., вишня – 3 шт., яблоня – 2 шт., липа – 4 шт. (из них 1 шт. с 4 стволами), ясень – 1 шт., восяк – 1 шт.).</p> <p>Лот № 3 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000001010699, площадью 0,9900 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания специализированного автомобильного транспорта, здания и сооружения специализированного складов, хранилищ), расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в санитарно-защитной зоне организации, сооружений и иных объектов, код – 8.1, площадью 0,9900 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0542 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений теплоснабжения, код – 5.6, площадью 0,151 га.</p> <p>Начальная цена продажи лота – 143 311,23 р. (сто сорок три тысячи триста тридцать один рубль двадцать три копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 14 333 р. (четырнадцать тысяч триста тридцать три рубля)</p>
---	--

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона, начальная цена продажи. Сумма задатка	<p>Лот 4: капитальное строение, инв. № 400/С-107487 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад лаков и красок), общей площадью 63,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6А/3.</p> <p>Лот № 4 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000001009516, площадью 0,0307 га (назначение – для обслуживания склада лаков и красок), расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6А/3.</p> <p>Начальная цена продажи лота – 35 118,04 р. (тридцать пять тысяч сто восемнадцать рублей четыре копейки) с учетом НДС.</p> <p>Сумма задатка – 3 511 р. (три тысячи пятьсот одиннадцать рублей)</p> <p>Вознаграждение победителя аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи объекта</p> <p>ВУ44BLVB301205008322501001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УИП 50083225</p> <p>Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18.</p> <p>Последний день приема заявлений – 27 сентября 2023 г. до 15.00.</p> <p>Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://qrno.by/auction</p> <p>Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 11.04.2023</p>
---	--

Наименование объекта продажи	Капитальное строение с инвентарным номером 731/С-10788, расположенное по адресу: Могилевская область, г. Климовичи, ул. Пролетарская, 16, общей площадью 101 кв. м, год постройки – 2001
Начальная цена продажи	20482,81 (двадцать тысяч четыреста восемьдесят два белорусских рубля 81 копейка), в т. ч. НДС 20% – 3413,80 (три тысячи четыреста тридцать белорусских рублей 80 копеек)
Сумма задатка	1024,14 (одна тысяча двадцать четыре белорусских рубля 14 копеек) – 5 %
Открытый аукцион состоится	10.10.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, д. 71А-2, первый этаж, актовый зал.
Заявления и документы на участие принимаются	В рабочие дни с 9.00 до 16.00 по 09.10.2023 включительно по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 71А-2, 5-й этаж, кабинет 502
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации
Контактные данные	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращаться по телефону: (8-0222) 752155, моб. 8029-169-39-68

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка в размере 1024,14 белорусских рубля на счет № BY69AKBB 66780597000200000000 БИЛК АКBBVY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УИП 100325912.

К заявлению также прилагаются:

- юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального заверения, а также копии учредительных документов юридического лица;
- иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;
- гражданином Республики Беларусь – копия паспорта (стр. 25, 31, 33);
- иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;
- представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем) – доверенность, выданная в установленном порядке.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участником заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Заключительная регистрация участников аукциона – 10 октября 2023 г. с 10.30 до 10.55. В случае нерегистрации в вышеназванное время участник не допускается к участию в аукционе. Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5 % от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата предмета аукциона осуществляется денежными средствами по безналичному расчету.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан продавцом и покупателем в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Подтверждением аукциона является протокол о результатах аукциона. Победитель аукциона возмещает фактические затраты на оценку здания, подготовку и проведение аукциона.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20%, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Каток грунтово-вибрационный CATERPILLAR CS-563E, рег. знак КА-7 0688, 2007 г. в., инв. № 1385	80 520,00	8 052,00	4 026,00
<p>В отношении лота проводятся первые торги</p> <p>Местонахождение: Минский р-н, Боровлянский с/с, пос. Оптыный, ул. Лагерная, 20</p> <p>Обременения (ограничения): лот № 1 является предметом залога (залогодержатель – ООО «Армет»)</p> <p>Дата и время проведения торгов 3 октября 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127</p> <p>Срок приема заявлений и внесения суммы задатка с 10.00 31 августа 2023 года до 16.00 29 сентября 2023 года</p> <p>Условия для участия в торгах: 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA3012215570040270000, код банка ALFABY2X, УИП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОТПР 409091. Заявка для участия в торгах по Лоту «...», ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ», проводимых 03.10.2023.</p> <p>2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые докумен-</p>				

ты (согласие о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платящего поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая копия); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИТ и юр. лиц; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лиц) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Срочное поступление заявления является датой и временем получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наибольшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организа-

Информация о продавце	ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ» в лице ликвидатора – ООО «Партнер-Консалтинг», тел.: +375173515452, +375293396845, e-mail: p-be@tut.by (220090, г. Минск, ул. Широкая, д. 4, УИП 600013209)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ +375 293 308 28 97 • e-mail: info.torg@orgtorg.by • сайт: https://orgtorg.by • telegram: https://t.me/orgtorg



Выдавец рубрыкі Крынічка ТАМКОВІЧ, Тэл. 8 (017) 287-18-18

Рэмантантныя маліны больш ураджайныя чым звычайныя, але і патрабаванні ў іх крыху звышаныя. Справа ў тым, што на двойное плоданашэнне сыходзіць шмат сілкавання, і раслінам гэта трэба неяк кампенсавать. Калі махнуць на іх рукой, кусты зарастаць парасткамі, а ягады стануць драбнець, у шматлікіх сартоў будучь рассяпаца пры зборы на зярняткі.

Што трэба рэмантантным малінам?

У першую чаргу — абразанне

Цяпер трэба прайсці і выразаць усе парасткі, якія адпладаносілі. Гэта значыць двухгадовыя. Яны ўжо аддалі свой ураджай і толькі загущаюць кусты, дзеляцца з маладымі парасткамі шкоднікамі і хваробамі. А значыць, іх трэба выдаляць і спаліць. Разам з імі выдаляць і слабыя тонкія парасткі. Пакідаюць толькі наймацнейшыя ў колькасці не больш за пяць-восем на куст або па 15 парасткаў на пагонны метр рада. Калі пакінуць усе парасткі, то ягад будзе шмат, але яны будучь дробнымі і ўраджай будзе не нашмат большы.

Падчас абразання ў пакінутых парасткаў выдаляць ніжняе лісце. Гэта перанакіруе харчаванне на плоданашэнне і палепшыць вентыляцыю кустоў. Лісце таксама трэба адправіць на вогнішча.

Чым падкарміць, каб ягады сталі салодкімі?

Так, ёсць і такія падкормкі. Калі азот адказвае, у асноўным, за паметры плоду і парасткаў, то фосфар і калій паляпшаюць смакавыя якасці і павялічваюць высыпанне галін, паляпшаюць імунітэт. Робяць ягады больш транспартабельнымі, а кусты лепш супрацьстаяць кароткачасовай засусе.

Цяпер самая важная — калійныя ўгнаенні. Уносяць іх па дзве запалкавыя ўпакоўкі на 10 л вады. Падкорм праводзяць два-тры разы з інтэрвалам у 7-10 дзён. Можна выкарыстоўваць сернакіслы калій ці проста попель. Попелу спатрэбіцца дзве шклянкі на 1 м².



Вельмі добрае ўгнаенне — монафасфат калію. Каштуе яно нямала, але сваіх грошай заслугоўвае. У сувязі з высокім коштам монафасфат калію прымяняюць па лісці, каб выкарыстоўваць максімальна эфектыўна і маленькімі дазіроўкамі. Літаральна 2-3 ст. лыжкі на 10 л вады. Праз два-тры дні пасля пазакаранёвай падкормкі правядзіце апыркванне раслін простаай вадой: гэты прыём дазволіць паўней выкарыстоўваць прымененае ўгнаенне.

Як быць з кляшчом?

Белыя плямы на лісточках, абсыпанне ніжняй лістоты — усё кажа аб наяўнасці кляшча. Знішчыць яго можна без шкоды для свайго здароўя сернымі прэпаратамі. Напрыклад, «Кумулусам» або калойднай серай. Толькі апыркваць

імі кусты можна ў прахалоднае надвор'е. Калі стаіць слякота, сярністыя прэпараты выклікаюць апёкі лісця.

Мульчыванне не пашкодзіць.

Чым прыкрыць?

Вельмі дабрэтворна на малінах адбіваецца мульчыванне глебы саломой. Цяпер яшчэ ідзе ўборка, а значыць, салому знайсці нескладана. Толькі не паскупіцеся: каб атрымаць станоучы эффект, салому трэба насыпаць пластом не менш за 10 см, а лепш адразу насыпаць у 20 см, яна ўшчыльніцца і асыдзе. Затое потым паліваць маліны можна радзей і пустазелле расце не так актыўна. Мульчыванне значна павялічвае ўраджай і зімаўстойлівасць кустоў. Калі ёсць магчымасць, замульчываць пасадкі.

СЁННЯ

Месяц

Поўня ў 4.35.
Месяц у сузор'і Рыб.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	6.15	20.03	13.48
Віцебск	6.02	19.56	13.54
Магілёў	6.05	19.54	13.49
Гомель	6.05	19.47	13.42
Гродна	6.31	20.18	13.47
Брэст	6.34	20.16	13.42

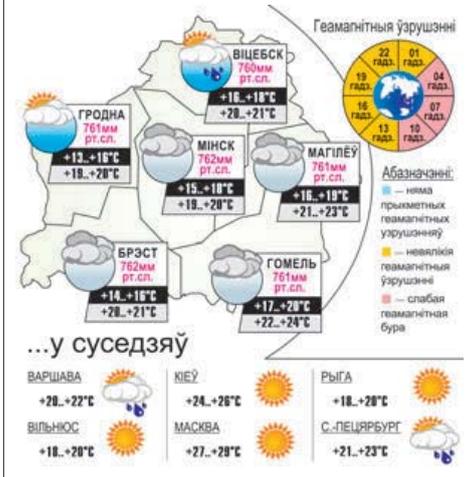
Імяніны

Пр. Георгія, Дзяніса, Емяльяна, Івана, Іларыёна, Міхайла, Рыгора, Яўгена, К. Ізабелы, Паўліны, Багдана, Марка, Раймунда.



Фота Аляксандра КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА



Даты

Падзеі

Людзі

31 ЖНІЎНЯ



1908 год — нарадзіўся Леанід Сямёнавіч Персіянінаў, беларускі і расійскі навуковец у вобласці акушэрства і гінекалогіі, акадэмік АМН СССР, Герой Сацыялістычнай Працы, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. У 1951—1958 гг. — загадчык кафедры Мінскага медыцынскага інстытута. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1968).

1916 год — нарадзілася Зінаіда Іванаўна Браварская, актрыса, рэжысёр, педагог, народная артыстка Беларусі. Сцэнічную дзейнасць пачала ў Тэатры юнага глядача ў Беларусі. З 1938-га — у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы. Здымалася ў кіно, у тэлевізійным спектаклі. Аўтар і рэжысёр радыёпастановак. У 1953—1955 гг. і 1967—1988 гг. выкладала ў Беларускай тэатральна-мастацкай інстытуце. Ёй прысвечаны дакументальны фільм «Брава, Браварская!»

1948 год — нарадзіўся Васіль Аляксандравіч Шырко, беларускі пісьменнік. Напісаў кінасцэнарыі «Песня пшанічнага поля». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1998).

1749 год — нарадзіўся Аляксандр Мікалаевіч Радзішчаў, рускі мысліцель, пісьменнік. Заснавальнік рускай рэвалюцыйнай педагогікі, этыкі і эстэтыкі, рэалістычнага метаду ў рускай прозе.

Аўтар філасофска-публіцыстычнага трактата «Падарожжа з Пецярбурга ў Маскву», оды «Вольнасць» і іншых. У 1790-м заключаны ў Петрапаўлаўскую крэпасць, прысуджаны да смяротнага пакарання, замененага сылкай на 10 гадоў у Сібір. У сысылцы напісаў філасофскі трактат «Пра чалавека, пра яго смяротнасць і неўміручасць».

1874 год — нарадзіўся Вячаслаў Рудольфавіч Мянжынскі, савецкі дзяржаўны і партыйны дзеяч. Удзельнік падрыхтоўкі і правядзення Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Петраградзе. Член рэдкалегіі газет «Салдат» і «Праўда». Як камісар ВРК у Дзяржбанку і першы наркам фінансаў праводзіў нацыяналізацыю банкаў, стварыў новы фінансавы апарат савецкай рэспублікі.

1921 год — нарадзіўся Вячаслаў Міхайлавіч Каўтуненка, расійскі канструктар ракетнай і касмічнай тэхнікі, член-карэспандэнт РАН і АН УССР, доктар тэхнічных навук, Герой Сацыялістычнай Працы. Быў галоўным канструктарам, тэхнічным кіраўніком праекта «Венера — камета Галей».

1949 год — нарадзіўся Рычард Гір, амерыканскі кінаакцёр.

1953 год — нарадзіўся Павел Уладзіміравіч Вінаградцаў, лётчык-касманат ў Расійскай Федэрацыі, Герой Расійскай Федэрацыі (1998).

СЯРГЕЙ ГРАХОЎСКІ:

«Шчасце ў кожнай тваёй перамозе, Шчасце — адолець і вецер, і град, Шчасце — нідзе не спыняцца ў дарозе, Спыніцца — плынню адгоніць назад».



УСМІХНЕМСЯ

— Дачка, выбірай у мужы скупога мужчыну.
— Чаму, мама?
— І на дыетах сядзець не трэба, і на палюбоўніц выдаткаў не будзе.

Магчыма, вяселле абышлося б і без бойкі, але маладыя пачалі адкрываць канверты.

Аддаў дачку на курсы нестандартнага мыслення ў нядзельную школу. За нятыкі са серадах.

— Сынок, калі ж ты нарэшце жанішся: у іншых ужо даўно сям'я, дзеці.
— Мама, я ніяк не магу знайсці сабе пару.
— Ты хоць адну сабе знайдзі, сынок.

